

Finnish
Consulting
Group

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

VASTINERAPORTTI, VALMISTELUVAIHE

Oulainen

25.3.2025

P42140

Sisällys

1	Kaavan valmisteluvaiheen kuuleminen	1
2	Lausunnot	1
2.1	Digita.....	1
2.2	Fintraffic	3
2.3	Haapaveden kaupunki	3
2.4	Fingrid Oyj	3
2.5	Ilmatieteen laitos.....	4
2.6	Luonnonvarakeskus.....	4
2.7	Metsähallitus	4
2.8	Suomen Erillisverkot Oy	5
2.9	Traficom.....	6
2.10	Pohjois-Pohjanmaan museo.....	6
2.11	Museovirasto.....	7
2.12	Nivalan kaupunki	8
2.13	Pohjois-Pohjanmaan liitto	8
2.14	Pohjois-Pohjanmaan liitto, yleislausunto	9
2.15	Telia Finland Oyj	13
2.16	Ylivieskan kaupunki	13
3	Mielipiteet	13
3.1	Mielipide 1.....	13
3.2	Mielipide 2.....	16
3.3	Mielipide 3.....	16
3.4	Mielipide 4.....	18
3.5	Mielipide 5.....	19
3.6	Mielipide 6.....	2
3.7	Mielipide 7.....	3
3.8	Suomen luonnonsuojeluliitto	4

25.3.2025

PS

3.9	Mielipide 9.....	6
3.10	Mielipide 10.....	7
3.11	Mielipide 11.....	8
3.12	Mielipide 12.....	9
3.13	Mielipide 13.....	30

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Kaavan valmisteluvaiheen kuuleminen

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen kaava-aineisto oli julkisesti nähtävillä valmisteluvaiheen kuulemista varten 31.8–9.10.2023 välisen ajan.

Kaavaluonnoksesta jätettiin 16 lausuntoa ja 13 mielipidettä.

Palautteiden tiivistelmät ja vastineet on esitetty tässä raportissa.

2 Lausunnot

2.1 Digita

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

25.3.2025

PS

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetysille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.2 Fintraffic

Fintrafficin lennonvarmistus antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen ja tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta. Lentoliikenteen sujuvuuden arvioinnissa Fintrafficin lennonvarmistus käyttää yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien kanssa sovittuja lausuntoperiaatteita ja tarvittaessa rajoittaa esteiden korkeuksia niiden mukaisesti. ArcGIS -muotoinen paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa Fintrafficin verkkosivustolta osoitteesta

Lentoesteet paikkatietoaineistona | Fintraffic

Tätä aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelleen mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.3 Haapaveden kaupunki

Kaupunginhallituksella ei ole huomautettavaa lausuntopyyntöön.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.4 Fingrid Oyj

Kiitämme yhteydenotosta. Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-selostus ja osayleiskaavat).

Fingridillä ei ole lausuttavaa tässä vaiheessa. Huomiona muistutamme, että tässä kaavaa ja YVA-menettelyä koskevassa lausunnossa ei oteta kantaa esitettyihin teknisiin ratkaisuihin.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

25.3.2025

PS

Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä. Tätä asiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.5 Ilmatieteen laitos

Kuten aikaisemmassa lausunnossaan (86/020/2021), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos kuitenkin toteaa, että alueen tuulivoimamäärä on lisääntynyt merkittävästi ja puistot ovat toistensa vieressä. Vaikka voimalat ovat yli 100 km etäisyydellä säätutkasta, ne näkyvät tutkimittauksissa tietyissä sääolosuhteissa ja vaikuttanevat sääpalveluihin alueella.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.6 Luonnonvarakeskus

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Luonnonvarakeskus on lausunut hankkeen YVA-selostuksesta.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.7 Metsähallitus

Metsähallitus on solminut yhtiön kanssa sopimuksen hankealueella sijaitsevista Metsähallituksen hallinnoimista liiketoimintaan varatuista alueista ja tukee hankkeen edistämistä.

Välittömästi kaava-alueeseen rajautuvan Iso Honkaneva – Pieni Honkanevan Naturaja luonnonsuojelualueen haltijana Metsähallitus katsoo, että Natura-alueeseen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vuoksi viisi Natura aluetta lähinnä olevaa voimalaa olisi poistettava kaavaluonnoksen vaihtoehtoista 1 tai 3 mikäli jompikumpi niistä etenee jatkosuunnitteluun. Näistä voimaloista kolme on Oulaisten ja kaksi Haapaveden puolella.

Metsähallitus katsoo, että tuulivoimarakentamisen ja vihreän siirtymän edistämisen kannalta VE1 on paras vaihtoehto, huomioiden kuitenkin Pohjois-Pohjanmaan energia- ja

25.3.2025

PS

ilmastovaihe- ja maankäytön suunnittelun selvitysten TUULI-hankkeessa määritetyt suojaetäisyydet SAC-alueisiin (500m).

Hankkeesta on arvioitu koituvan vaikutuksia mm. erämaisella Natura-alueella nykyisin esiintyville suurpedoille, metsäpeuralle ja linnustolle, sekä riski hydrologisiin vaikutuksiin ja vaarallisten aineiden kulkeutumiseen Natura-alueelle. Vaihtoehtoa 2 on arvioinnissa pidetty parempana vaihtoehtona luontoarvojen kannalta. Luonnonsuojelun näkökulmasta Metsähallitus yhtyy tähän näkemykseen ja haluaa myös osaltaan korostaa YVA-selostuksessa esiin nostettua rauhallisten ja erämaisten alueiden säilyttämisen tärkeyttä.

Natura-arvioinnissa käytettyjen aineistojen ja perustelujen puutteiden vuoksi Metsähallitus ei pidä poissuljettuna, ettei hankkeella saattaisi olla haitallisia vaikutuksia Natura-alueeseen. Tarkemmat perustelut ilmenevät Metsähallituksen lausunnosta YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista. Myöskään Pohjois-Pohjanmaan energia ja ilmasto -maakuntakaavan luonnoksessa ei ole esitetty tuulivoimaloiden aluetta näin lähelle Natura-aluetta.

Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut luonnonsuojelun erityisasiantuntija Outi Isokääntä, metsästyksen erityisasiantuntija Mikko Rautiainen, maankäytön erityisasiantuntija Sanna Räisänen ja tuulivoima-asiantuntija Pipsa Malinen.

Kaavoittajan vastine:

Kaavaehdotuksessa on kymmenen voimalaa vähemmän kuin kaavan valmisteluvaiheen laajemmassa vaihtoehdossa VE1. Poistettuja ovat kaavaluonnosvaiheen voimalat 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12 ja 15, Kaavaehdotusvaiheeseen on lisäksi siirretty voimaloita alueen länsiosasta etäämmälle Natura-alueesta (voimalat 8 ja 10). Lähin voimala (Haapavesi, voimala 8) sijoittuu noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueen rajasta. Oulaisten voimaloista lähin (voimala 12) sijoittuu 1020 metrin etäisyydelle. Myöskään huoltoteitä ei ole suunniteltu tämän lähemmäs Natura-aluetta. Mato-ojan ylittävä huoltotielinjaus on 1,5 kilometrin etäisyydellä Natura-alueesta. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Iso Honkanen-Pieni Honkanen Natura-alueen eheyteen yksin tai yhdessä muiden lähialueen hankkeiden kanssa, eikä suunniteltu tuulivoimahanke näin ollen vaaranna lyhyellä tai pitkällä aikavälillä Natura-alueen koskemattomuutta.

Rakentamisesta aiheutuvia pintavesivaikutuksia on mallinnettu ja hydrologisten vaikutusten arviointia täydennetty kaavaselostukseen.

2.8 Suomen Erillisverkot Oy

Viitaten lausuntopyyntöönne 30.8.2023 koskien tuulivoimahanketta Rahkola-Hautakangas. Hankkeella ei ole Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.9 Traficom

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston kaavaselostuksessa on mainittu hankealuetta lähimmäksi lentopaikaksi Haapaveden lentopaikka, noin 24 km päässä. Lähempänä on kuitenkin Ylivieskan lentopaikka noin 12 km päässä hankealueen rajauksesta. Ylivieskan lentopaikan esterajoituspinnot eivät kuitenkaan yllä hankealueelle.

Ylivieskan lentopaikalla ei ole hyväksyttyjä lentomenetelmiä. Lentopaikan toimintaedellytyksistä ja kehityssuunnitelmista on saatavissa lisätietoja lentopaikan pitäjältä, Ylivieskan kaupungilta.

Kaavoittajan vastine:

Korjataan kaavaselostukseen lähimmän lentopaikan tiedot.

2.10 Pohjois-Pohjanmaan museo

Hankealueella on toteutettu arkeologinen selvitys vuonna 2021 (*Haapavesi, Oulainen 2021, Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi / Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu*). Inventointiraporttia on päivitetty 22.7.2023 Pohjois-Pohjanmaan museon kommenttien perusteella. Raportin alkuperäinen versio on lisätty kaavan aineistoksi (liite 6). Kaavaehdotuksen liitteeksi tulee kuitenkin muuttaa raportin päivitetty versio, joka on hankkeen YVA-selostuksen liitteenä.

Pohjois-Pohjanmaan museo on tutustunut annettuihin aineistoihin ja pitää tehtyä inventointia riittävänä tätä kaavaa varten. Inventoinnin riittävyyttä kuitenkin tullaan arvioimaan koko kaavahankkeen aikana, mikäli esimerkiksi voimalasijoittelu tulee muuttumaan.

Oulaisten puolelle sijoittuvalta kaava-alueelta tunnetaan inventoinnin jälkeen viisi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä (1-5) ja yksi muu kohde (6): Kohteet ovat:

1. *Lippikangas 2 (muinaisjäännöstunnus 1000025309), tervahaudat*
2. *Rimpikoivikko (1000047848), tervahaudat, kiukaat, talonpohja*
3. *Hautakangas (1000047849), tervahaudat*
4. *Rahkolanhauta (1000047850), tervahaudat*
5. *Uudennevanikoivikko (1000047852), tervahaudat*
6. *Rimpikangas (1000047853), kämpän pohja*

Kaava-alueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset on merkitty kaavaluonnokseen sm-osa-aluemerkinnällä. Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on syytä lisätä sm-kohdemerkinnän viereen sm-osa-aluetta kuvaava pistekatkoviiva-symboli. Lisäksi muinaisjäännösten kaavamääräyksessä tulee selkeyden vuoksi esittää inventointiraportista otetun luettelon sijasta ainoastaan sm-kohdetta tai -osa-aluetta kuvaava numero, kohteen nimi, kohteen muinaisjäännöstunnus ja tarvittaessa kohteen

25.3.2025

PS

tyyppi (esim. 3. Oulainen Hautakangas, 1000047849, tervahauta). On myös huomattava, että kaavamääräyksissä muinaisjäännöskohteiden luetteloon ei ole syytä merkitä sellaisia muinaisjäännöksiä, jotka rajautuvat kaava-alueiden ulkopuolelle (esim. VE2-vaihtoehdossa kohde Lippikangas 2). Lisäksi vaihtoehdon VE2 kohteen sm 9 (Uudennevankoivikko) sm-kohdemerkinnässä on musta kolmio, jonka selitystä ei ole kaavamääräyksissä. Muutoin muinaisjäännöksiä koskevat kaavamääräykset sekä koko yleiskaava-aluetta koskevat määräykset muinaisjäännösten osalta ovat asianmukaiset.

Kaavaselostuksen luvussa 6.4 *Arkeologinen kulttuuriperintö* on esitetty Rahkola-Hautakangas tuulivoimahankkeen arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet niin Haapaveden kuin Oulaisten alueella. Museo suosittelee, että taulukkoon eriteltäisiin, kumman kunnan puolella muinaisjäännökset sijaitsevat. Taulukosta tulee poistaa kohde 10 *Tolkka*, sillä se ei sijaitse kummankaan kunnan kaava-alueella. Taulukkoon tulee myös lisätä jokaisen kohteen muinaisjäännöstunnus muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Taulukossa ei ole tarpeen eritellä, mitkä kohteet ovat olleet alueella ennestään tiedossa ja mitkä ovat inventoinnissa havaittuja uusia kohteita (MJ/U). Taulukkoon tulee myös korjata, että Puukkonevan tiedot löytyvät inventointiraportin sivulta 22, eivät sivulta 21.

Kaavan vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 kohteet sm 2 (Rimpikoivikko) ja sm 3 (Hautakangas) rajautuvat aivan nykyiseen/parannettavaan tielinjaukseen. Kuten koko kaava-aluetta koskevissa määräyksissä ja kaavaselostuksen luvussa 6.4.2 *Vaikutukset* on mainittu, tulee muinaisjäännökset huomioida tien parantamistoissa ja maakaapelireitin valinnassa siten, että ne suunnitellaan ja toteutetaan tien toiselle puolelle. Museo muistuttaa, että kun kohteet merkitään maastoon, tulee merkitseminen tehdä kohteen muinaisjäännösrekisterin mukaisen muinaisjäännösalueerajauksen mukaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Oulaisten Rahkola-Hautakangas tuulivoimahankkeen osayleiskaavan luonnoksesta.

Kaavoittajan vastine:

Muutetaan inventointiraportin päivitetty versio kaavaehdotuksen liitteeksi.

Kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tarkistetaan kaavaehdotukseen muinaisjäännösten osalta. Lisäksi päivitetään kaavaselostuksessa oleva taulukko ehdotetun mukaisesti.

2.11 Museovirasto

Museovirasto on edentänyt oheisen asian toimijalle Pohjois-Pohjanmaan museo, joka vastaa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön viranomaistehtävistä Pohjois-Pohjanmaalla.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.12 Nivalan kaupunki

Nivalan kaupunginhallitus merkitsee valmisteluvaiheen aineiston tiedoksi. Kaupungilla ei ole huomauttamista tuulivoimayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.13 Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 15.3.2021, YVA-ohjelmavaiheen seurantaryhmän kokoukseen 10.6.2021 ja osayleiskaavoituksen 1. viranomaisneuvotteluun 26.1.2023 sekä antanut lausunnon hankkeen YVA-ohjelmasta ja osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmista 1.9.2021.

Pohjois-Pohjanmaan liitto ei anna Oulaisten Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta erillistä lausuntoa. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja ympäristöasiain osastosta on lausuntoa. Pohjois-Pohjanmaan liitto on laatinut yleislausunnon vireillä olevien tuulivoimahankkeiden valmistelua ohjaamaan: https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/09/Tiedote_tuulivoiman_yleislausunto_Pohjois-Pohjanmaan-liitto-6.9.2023.pdf.

Yleislausunnon lisäksi Rahkola-Hautakankaan hankkeen kaavoitusmenettelyssä on huomioitava liiton ELY-keskukselle antama lausunto hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi, aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka ja ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi. Kaavoitusmenettelyssä huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

2.14 Pohjois-Pohjanmaan liitto, yleislausunto

Arvoisa vastaanottaja,

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen MRA 13 §:n mukaisen viranomaiskuulemiskierroksen aineisto käsitellään tavoiteaikataulun mukaan maakuntahallituksessa loppuvuodesta 2023. Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue keskittyy alkusyksystä 2023 ehdotusvaiheen jatkosuunnitteluun, jotta kaavavalmistelu aikataulussa on mahdollista pysyä.

Liittoon saapuvien tuulivoimaa koskevien lausuntopyyntöjen osalta tämä tarkoittaa sitä, että maakuntaliitto tutustuu saatuun aineistoon, mutta pidättäytyy käynnissä olevien tuulivoimahankkeiden lausuntojen antamisesta vaihemaakuntakaavan ehdotuksen valmistelun ajan, erityistapauksia lukuun ottamatta. Tässä yleislausunnossa kuvataan vaihemaakuntakaavan tämänhetkinen tilanne ja ehdotusvaiheen suunnittelutyön eteneminen.

Huomioitavaa on, että joissakin tapauksissa myös seudullista merkittävyyttä pienemmät yksittäiset hankealueet muodostavat yhdessä läheisten hankealueiden kanssa merkittävän seudullisen kokonaisuuden, jolloin yksittäiset hankealueet ovat kokoansa merkittävämpiä. Tarkemmassa hankesuunnittelussa ja yleiskaavoituksessa on yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitava Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan yhteydessä laaditut maakunnalliset selvitykset ja niissä esitetyt lievennystoimenpiteet. Tämän tiedotteen lopussa on kooste vaihemaakuntakaavan ja TUULI-hankkeen selvityksistä.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus ja kuntien uusiutuvan energian hankkeet

Maakuntakaavan tarkastelutaso on maakunnallinen, mutta yhteisvaikutusten kautta myös pienemmät tuulivoimahankkeet vaikuttavat kokonaisuuteen. Kokonaisuuden hallinnan kannalta on tärkeää saada tuulivoimahankkeet kokoluokasta riippumatta ohjatuksi parhaille mahdollisille sijainneille. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan tarkemmassa suunnittelussa huomioon. Seudullista merkittävyyttä pienemmissä hankkeissa on huomioitava se, että tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten tarkastelussa alle seudullisen rajan olevat hankkeet voivat pahimmassa tapauksessa jopa estää maakuntakaavaan merkityn seudullisesti merkittävää kokoluokkaa olevan hankkeen. Näin voi tapahtua esimerkiksi, mikäli pienempi hanke sijoittuu siten, että se saartaa jonkin kylä- tai järvalueen avoimen näkymän tai lisää merkittävästi haitallisia yhteisvaikutuksia muulla tavoin. Tämän takia yhteisvaikutusten arviointi muiden lähistöllä olevien hankkeiden ja niiden sähkönsiirron suhteen on äärimmäisen merkityksellistä myös seudullista kokoluokkaa pienemmissä tuulivoimahankkeissa.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan edetessä ehdotusvaiheeseen, on entistä tärkeämpää hallita tuulivoiman ja muiden uusiutuvan energian hankkeiden kokonaisuus maakunnassamme. [TUULI-hankkeen](#) (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) alkuvaiheessa pyysimme maakunnan kaikkia kuntia toimittamaan liiton toimistolle kaikkien kunnassa vireillä tai tiedossa olevien tuulivoimahankkeiden tiedot kokonaiskäsityksen saamiseksi maakunnan tuulivoimatilanteesta. [EMMI-hankkeen](#) (Energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla) alussa pyysimme tietoja uusiutuvaa energiaa koskevista kuntasuunnitelmista.

Mikäli kunnassanne on tiedossa tällaisia pienempiä, ei-seudullisia tuulivoimahankkeita tai muita energiaverkkoon vaikuttavia hankkeita, pyydämme olemaan yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan liittoon.

25.3.2025

PS

Pohjois-Pohjanmaan liiton yleislausunto tuulivoimatuotannosta

Vireillä olevan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tilannekatsaus ja suhde tuulivoimahankkeisiin

Pohjois-Pohjanmaan liitto käynnisti energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavatyön loppuvuodesta 2021. Ajankohtaisina teemoina kaavassa käsitellään energiantuotantoa, varastointia ja siirtoa, viherrakennetta, liikennejärjestelmää, saavutettavuutta sekä maakunnan aluerakennetta. Vaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022, palautekooste ja yleisvastine käsiteltiin maakuntahallituksessa 13.2.2023 ja luonnosvaiheen vastineet 5.6.2023. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitettiin [TUULI-hankkeen](#) sijainninohjausmallin pohjalta uusia maakunnallisen tarkastelun perusteella potentiaalisimmiksi arvioituja tuulivoimaloiden alueita (tv-1, tv-2 ja tv-3) sekä päivitettiin 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettuja tv-alueita. Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työstetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). Ehdotusvaiheen viranomaiskuuleminen järjestetään loppuvuodesta 2023. Viranomaiskuulemisen jälkeen edetään julkiseen kuulemiseen vuoden 2024 aikana. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2024. Alla on linkki Pohjois-Pohjanmaan liiton nettisivuille vaihemaakuntakaava-aineistoon: <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>

Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain ([MRL 5.2.1999/132](#), 1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki) mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoimaa koskevaa yleiskaavaa ei voida hyväksyä kunnanhallituksessa ja -valtuustossa ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa tv-1 -alueena. Maakuntakaavasta tehty maakuntavaltuuston hyväksymispäätös voi kuitenkin olla valituskäsittelyn alaisena hallinto-oikeusasteissa eli kunnan päätöksenteko voi edetä maakuntakaavan hyväksymispäätöksen oikeuskäsittelyn aikana. Kuntakaavoituksen selvitykset ja yleiskaavoitus voivat edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen saakka jo ennen maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyä.

Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta ([Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla](#)), jota toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteempipalveluselvitys, susireviiriselvitys, maakotkaselvitys, maisemaselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninohjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat vaihemaakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninohjausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita.

Tuulivoimahankkeen vaikutusten arviointi on laadittava huolellisesti. Maakuntakaavan näkökulmasta vaikutusten arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota vaihemaakuntakaavoissa osoitettuihin kaavamerkintöihin ja suunnittelumääräyksiin. Tuulivoimahankkeen sijainnista ja koosta riippuen vaikutusten arviointia on tärkeä kohdentaa mm. arvokkaaseen kulttuurimaisemaan, suojelualueisiin, maakotkapopulaatioon, metsäpeuran elinympäristöön, susireviiriin, ekologisiin yhteyksiin ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Maakunnassamme on tarkemman selvittelyn alla paljon potentiaalisia tuulivoima-alueita, ja osa vireillä olevista hankkeista sijoittuu tuotannossa olevan tuulivoimapuiston tai luvitetun tuulivoimapuiston läheisyyteen. Tämän vuoksi hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa on arvioitava merkittävimmät vaikutukset ja esitettävä lievennystoimenpiteitä.

Huomioitavaa on, että osa TUULI-hankkeen maisemaselvityksen kohdekortteihin kirjatusta lievennystoimenpiteistä on tarkoitettu tarkemman, hankekohtaisen suunnittelun ohjaamiseen tuulivoimalakohtaisella tasolla. Maakuntakaava on yleispiirteisempi suunnittelun taso, jossa tarkastellaan seudullisesti merkittäviä tv-alueita erityisominaisuutta kuvaavan merkinnän kautta ja arvioidaan yhteisvaikutuksia maakunnallisella tasolla.

25.3.2025

PS

Sähkönsiirron ratkaisut tuottavat merkittäviä vaikutuksia myös tuulivoimapuistojen ulkopuolelle. Hankkeen vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltava myös sähkönsiirtoon liittyviä yhteisvaikutuksia. **Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnokseen tarkistettiin tuulivoimaloiden rakentamisen yleismääräystä, joka sitoo kaikkea tuulivoimasuunnittelua maakunnassa sähkönsiirron osalta seuraavasti: Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä yhteiseen tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa. Tätä täydennetään laadittujen selvitysten ja muun tiedon perusteella vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa.**

Ehdotusvaiheen viranomaiskuulemisaineiston valmistelun eteneminen liitossa

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisesti merkittävien tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteena on tehdä tarkentuvan suunnittelun mahdollista vaihemaakuntakaava, jolla ohjataan tuulivoimarakentamisen kokonaisuutta ja hallitaan tuulivoimarakentamisen vaikutuksia koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan seudullisesti merkittävät tv-alueet ovat osa-alueen erityisominaisuutta kuvaavia merkintöjä, jotka eivät lähtökohtaisesti estä alueella tapahtuvaa muuta toimintaa. Jokaisesta ehdotusvaiheen kaavakartalle nousevasta tv-alueesta laaditaan kohdekuvaus. Tuulivoimarakentamisen yleismääräystä tarkennetaan selvitystilanteeseen perustuen siten, että se ohjaa tarkempaa suunnittelua viimeisimmän tiedon pohjalta. Maakunnallisen tuulivoimakokonaisuuden suunnittelua jatketaan yhteisvaikutusten arvioinnin kautta viranomais ehdotusvaiheen kaavakartan ja muiden asiakirjojen laatimiseen. Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työtetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). [Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue](#) jatkaa kaavatyötä saadun palautteen, laadittujen maakunnallisten selvitysten, työneuvotteluiden sekä tapauskohtaisten tarkastelujen ja vaikutusten arvioinnin kautta. Erillisten tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyn aikana saatuja selvityksiä ja vaikutusten arviointia hyödynnetään tarpeellisissa määrin. Maakunnallinen aluerakennetyö on myös käynnistetty.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selvitysaineistoja

TUULI-hankkeessa (1.6.2020-30.4.2023) laaditut selvitykset löytyvät hankkeen nettisivuilta

<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/tuuli-hanke/>

- Sijainninhajausmallin raportti
- Kartta-aineisto sijainninhajausmallin kyllä-, ehkä- ja ei-alueista sekä teemakartat luontorajoitteista, maisema-alueista ja kulttuuriympäristöistä
- Kohdekortit kyllä- ja ehkä-alueista
- Visiotyöraportti
- Viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys
- Linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys ja lajikohtaiset kartat
- Susireviiriselvitys (perustuu vuoden 2021 kanta-arvioon)
- Maakotkaselvitys
- Maisemaselvityksen raportti, maisemarakenne- ja maisemakuvakartat (90 Mt), näkyvyysaluekartat (109 Mt) ja maisemaselvityksen kohdekortit (115 Mt). Suuren koon vuoksi aineistot kannattaa latauksen jälkeen tallentaa omalle koneelle sujuvan lukemisen mahdollistamiseksi.
Huomioitavaa on, että osa TUULI-hankkeen maisemaselvityksen kohdekortteihin kirjatusta lievennystoimenpiteistä on tarkoitettu tarkemman, hankekohtaisen suunnittelun ohjaamiseen tuulivoimalakohtaisella tasolla.
- Sähkönsiirtoselvitys (perustuu vuoden 2021 tietoihin)

25.3.2025

PS

TUULI-hankkeen rinnalla Pohjois-Pohjanmaan liitossa valmistui syyskuussa 2022 **liikennöitävyys-/erikoiskuljetusreittiselvitys** Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntakaavojen tuulivoimaloiden alueille https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2022/10/Pohjois-Pohjanmaan_ja_Kainuun_liikennoitavyys selvitys_30.9.2022.pdf. Selvityksen laadintaan on saatu ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen valtionavustusta.

Muut selvitykset

Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa toteutetaan yleispiirteinen **Natura-alueita koskeva selvitys** (6/2023-4/2024), jossa tarkastellaan Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Tulokset saadaan käyttöön Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen kuulemiseen syksyllä 2024.

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on käynnissä **EMMI-hanke (Energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla)**. Ensimmäinen työpaketti, jossa selvitettiin uusiutuvan energiatuotannon ja siihen kytkeytyvän vihreän vetytalouden mahdollisuudet ja maankäytön reunaehdot Pohjois-Pohjanmaalla, on valmis ja löytyy hankkeen nettisivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/emmi/>.

Jälkimmäisessä EMMI-työpaketissa selvitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tuulivoimatuotannon ja sähkönsiirron ilmastovaikutukset tuulivoimahankkeen koko elinkaaren ajalta sekä yleisellä tasolla erilaisin tapausesimerkein aurinkovoiman ilmastovaikutukset. Työpaketti 2 valmistuu helmikuussa 2024, ja sen tulokset saadaan käyttöön Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen kuulemiseen syksyllä 2024.

Pohjois-Pohjanmaan liitossa valmistui talvella 2023 selvitys tuulivoiman aluetaloudellisista vaikutuksista **Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimaosaamisen kehittäminen** -hankkeessa. Hankkeessa selvitettiin tuulivoiman talous- ja työllisyysvaikutusten alueellista kohdentumista maakunnassa ja analysoitiin tuulivoiman roolia osana laajempaa energiamurrosta ja vihreää siirtymää. Hankkeen loppuseminaari järjestettiin 27.1.2023, [webinaarin tallenne löytyy liiton nettisivuilta](#) ja tulokset seuraavista linkeistä:

Käänekohta t&k Oy / <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/01/B111.pdf>

Spring Advisor / <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/02/Spring-Advisor-Pohjois-Pohjanmaan-liitto-Tuuliklusteri-27-01-2023-.pdf>

Tämän yleislausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen, aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka, maankäyttöpäällikkö Rauno Malinen ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi.

Kaavoittajan vastine:

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset sekä vaihemaakuntakaavan ajankohtainen tilanne.

2.15 Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan tiedoksi.

2.16 Ylivieskan kaupunki

Olisi hyvä, että tuulivoimapuistojen väliin jäisi suurempia viherkäytäviä, eivätkä ne olisi kiinni toisissaan tai niiden muodostama kokonaisuus olisi suppeampi. Siksi Ylivieskan kaupunki toivoo, että hankkeessa edettäisiin VE 2 -vaihtoehdon mukaisesti, jolloin myös etäisyydet loma- ja vakinaiseen asutukseen Ylivieskan puolella kasvaisivat merkittävästi ja vastaavasti maisemahaitat vähenisivät.

Yhteisvaikutusten arviointia tulisi täydentää Urakkanevan ja Vasaman tuulivoimahankkeiden osalta.

Kaavoittajan vastine:

Kaavaselostuksessa maisemavaikutuksien yhteysvaikutuksissa on huomioitu Urakkanevan ja Vasaman tuulivoimahankkeet.

3 Mielipiteet

3.1 Mielipide 1

Olen rakentanut omakotitalon muutama vuosi sitten ja talosta on vielä velkaa maksettavana. Sukuni yli satavuotta omistamille maille ja pihalla on alun perin vanha talo (1909), joka on aikoinaan ostettu n. vuonna 1917. Isällä on myös palsta tuulivoima alueella, mutta hänkin vastustaa hanketta.

Kodin rakentaminen tuli ajankohtaiseksi, kun Oulaisten Halmeperä, oli niin meluisaa aluetta vaikkakin on keskustan laidalla, joten en voinut siellä asua. Melu syntyi liikenteestä Halmetiellä, Irvantiellä, Oulaistenkadulla ja Pyhäjoentiellä.

Siksi rakensin tänne, kun tiesin olevan hiljaista seutua ja luonto lähellä. Arvostan myös yöllä pimeyttä, voi tarkkailla tähtiä ja luontoa aivan eri tavalla, kuin valojen seassa. Luonnon hiljaisuus luonnon aitoine ääninen on se mitä arvostan eniten maailmassa. Olen huomannut, etten pysty edes yöpymään Oulaisten keskustantuntumassa, kun on autoliikennettä läpi yön.

Olen käyttänyt marjastukseen ja luonnossa liikkumiseen kyseistä suunnittelu aluetta nykyistä tietä voi käyttää mm. polkupyörällä. Jos alueelle rakennetaan tieverkosto, niin ei siellä voi

25.3.2025

PS

polkupyörälläkään liikkua, kun se on kuitenkin sepeliä, no eipä ole tarvettakaan, jos luonto on tuhattu.

Olen pannut kaikki varat tähän paikkaan, aloitin säästämisen 1986 vuonna omaa kotia varten. Ja olen koko ikäni tinkinyt kaikesta menoista ja tehnyt lähes kaiken itse.

Nyt jos tuulivoimahanke toteutuu menetän kaiken ja vuosien työn. Joudun luopumaan kodistani! En tiedä minne muuttaa!!! Ja lähes uusi talo jää tyhjilleen ja kylmilleen. Kiinteistöjen arvot romahtaa Oulaisissa ja muuttotappio kasvaa.

Se nykyinen ox2:n suunnitelma on 2km kodistani ja n. 1km pihalta, mikä on aivan kohtuuton. Jopa 4-6km päässä voimalasta melu vastaa kaupungin liikenteen ääntä.

Olis kohtuullista, että ettei tuulivoimaa rakennettaisi 10km lähemmäksi kotiani. Siitäkin jo seuraisi tarpeeksi melu haittaa.

Paras olisi, jos koko hankkeesta luovuttaisiin. Ehdoton minimi etäisyys 250 metristä olisi 5km ja 300 metristä 6km. eikä sekään haittoja poista vaan lieventäisi. Uskon joutuvani luopuu kodistani ja elämän työstäni, jos hanke toteutuu.

Hanke estäisi metsän hoidon, kun puusto ja pajut ym. tarvitaan suojaksi. Luonnossa ei voisi enään liikkua kun tieverkosto pirstoo sen.

Olisi hyvä katsoa karahkan alueen tuulivoima hankkeen seuraukset, esim. 5 vuotta valmistumisesta,

Tuulivoimayhtiöt vähättelee haittoja, totuus on kuitenkin vielä selvittämättä. Rahaa ei ole ollut tarpeeksi puolueettomiin tutkimuksiin. Lyhyt aikaiset altistukset tutkimuksissa ei vastaa jatkuvaa altistusta mikä on jätetty huomiotta tutkimuksissa. Se ei auta jos yksittäisiä haittoja tutkitaan, pitää tutkia kokonaisuudessaan, myös tuulivoiman terveys ja ympäristöhaitat.

Se on varmaa tietoa, että tuulivoimaloiden läheisyydestä on useat joutuneet muuttamaan pois kodeistaan melu ja terveys ongelmien tähden. Ongelmia on pienemmistäkin tuulivoimaloista yli 10km säteellä niistä, eli haitat on ensin tutkittava. Olkoonkin syy mikä tahansa melu, välke, infraääni, mikroaaltopulssi tai jokin muu tutkimaton asia, se pitää tutkia mistä haitat johtuu. Itselle jatkuva melu on todella sietämätön asia.

Miten on mahdollista, että tuulivoimayhtiö kertoo ettei ääntä kuulu kuin 1,5km etäisyydelle voimaloista vaikka 40db on raja arvo ja ne useasti ylittyy, eli tuulivoimayhtiön mukaan ääntä ei esiinny ja jos niin jää alle 40db vaikka se on sietämätön häly.

Kuntien saamat verotulot hupenee haittojen korvaamiseen.

Tämä asuinpaikka on selvennyt sodista, aiemmat sukupolvet on puolustanut maata ja rakentaneet. Mutta onko nyt tarkoitus tuhota Esi-Isienkin työt ja uhrukset?

25.3.2025

PS

Alueelta löytyy muinaisjäännöksiä, pähkinäsaarenrauhanraja, tervahauta ja muutenkin, maisemalleen kaunista seutua ja historiallisesti merkittävä paikka. Täällä on hyvä monipuolinen luonto, jota ei voi rahassa mitata.

Tuulivoima ei todellakaan ole niin puhdasta, kuin annetaan ymmärtää. 4000ha alasta tuhotaan 200-300ha luontoa, joka jää teiden ja voimaloiden alle, eikä se palaudu koskaan. Pitäisi ottaa huomioon, kuinka paljon todellisuudessa voimaloiden rakentaminen, tieverkosto, lumityöt, huolto ja purku saastuttaa.

Kartoistus linnuista ja eläimistä on vanhentunut. Vaadin ja toivon uudellen kartoitusta, koska linnusto ja eläinlajit on lisääntyneet valtavasti viime vuosina. Täällä on useita lajeja, jotka on uhanalaisia tai vaarassa olevia. Karhu ja susi on vierailut useana vuonna pihapiirissä, mutta eipä niistä haittaa ole ollut ja ei ole jos elinympäristöä ei kavenneta, niin tuskin jatkossakaan. Kuret syksyllä kokoontuu pihani yllä ennen etelään muuttoa ja joutsen parvia näkyy myös. Kartoituksessa väitettiin ettei olisi lepakoita alueella yhden näin kaverin kanssa muutama vuosi sitten ja olikohan toissa syksynä löyty hellasta savupiipun kautta tullut, tosin kuoleena. Voisiko olla syynä lajien monipuolistumiseen se, kun lähiympäristöön on rakennettu tuulivoimaa ym. teollisuutta, niin lintujen ja muiden eläinten elinympäristö on pienentynyt, siitä johtuen eläimet hakeutuu alueelle missä luontoa on vielä jäljellä.

Toivon, että huomioisitte asukkaat alueella, jotka ovat kotinsa rakentaneet luottaen, että luonnon rauha säilyy. Harmittaa kun menetän kotini ja kaken mitä olen aikaan saanut!

Olisi tärkeää, että tutkittaisiin haittojakin ja otettaisiin nekin huomioon, niin ei tulisi esille pelkästään tuulivoimayhtiöiden näkemys asioista.

Tämä seutu on historiallisesti, kulttuurillisesti, maisemalleen, luonnon monipuolisuudellaan arvokas ja lukemattomille ihmiselle se kotiseutu.

Minulle ja luonnolle ei ole pieni haitta jos hanke toteutuu, vaan joudun lähteen evakkoon. Oulaisissa ei hankkeen jälkee enään luontoa eikä elin mahdollisuutta löytää luonnon läheistä rauhallista paikkaa jossa elää. Eläimetkään ei viihdy tieverkostolla ja voimaloilla pirstotulla alueella kun yhtenäinen luonto on pirstottu. Autolla ei pidäkkään päästä luontoon, sinne on useamman kilometrin kävelymatka.

Hanketta ei kannata toteuttaa Ihmisten elinympäristön, kotien ja luonnon kustannuksella perustellen, että hankkeesta saadaan taloudellisesti kannattava. Sähkön käyttöä tulee vähentää ja aurinkovoima on parempi vaihtoehto.

Toivon laadittaessa tuulivoimayleiskaavaa huomioida etäisyys koteihin jos voimalat on 250 niin 5km ja 300m 6km voimaloista.

Saisiko vahvistuksen, että tämä viesti tuli perille.

Kaavoittajan vastine:

Tuulivoimahankkeiden yhteydessä asukkaat usein kantavat huolta tuulivoimaloiden rakentamisen vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Kiinteistön arvoon vaikuttavat monet tekijät niin paikallisella kuin

25.3.2025

PS

valtakunnallisella tasolla, joten on vaikea tehdä oletuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista. Mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen tuulivoimatoiminnan takia ei ole yleistettävissä, vaan on kiinteistökohtainen ja riippuu kiinteistön käyttötarkoituksesta ja sijainnista suhteessa tuulivoima-alueeseen ja sen laajuuteen sekä kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.

Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (514/2015) ohjearvoihin.

Tuulivoimaloista ei aiheudu terveydelle vaarallisia päästöjä. Mahdolliset terveysvaikutukset syntyvät pääasiallisesti tuulivoimaloiden meluvaikutusten kautta. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille (loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia.

Hankkeen luontoselvitykset on toteutettu vuosina 2021-2022 ja selvitykset ovat ajantasaiset.

Aluetta voi edelleen käyttää virkistykseen, kuten marjastukseen ja sienestykseen. Voimaloiden melu, väike ja näkyminen maisemassa voivat häiritä luontokokemusta. Toisaalta rakennettu tiestö helpottaa alueen saavutettavuutta.

3.2 Mieliwide 2

Vastustan Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahanketta, koska lapseni perivät papaltaan mökin, joka sijaitsee hankealueen välittömässä läheisyydessä. Mökin virkistyskäyttö estyy. Lomalla tai vapaa-ajalla ei haluta kuulla melua tai nähdä myllyjen pyörimistä. Metsästyshdollisuudet kärsivät myös huomattavasti, jos alueelle rakennetaan tuulivoimaloita.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mieliwide tiedoksi. Aluetta voi edelleen käyttää virkistykseen, kuten marjastukseen ja sienestykseen. Voimaloiden melu, väike ja näkyminen maisemassa voivat häiritä luontokokemusta.

Metsästyksen kannalta tuulivoimaloiden välitön vaikutus ulottuu tuulivoimaloiden ja teiden ja rakennuspaikkojen lähialueille, jotka eivät enää kovin hyvin sovellu metsästyksen harjoittamiseen. Kokonaisuudessaan rakennetuksi ympäristöksi muuttuvan alueen laajuus on kuitenkin vähäinen.

Rakennettu tiestö helpottaa alueen saavutettavuutta myös metsästyksen näkökulmasta.

3.3 Mieliwide 3

Vaihtoehto VE0:

Paras vaihtoehto tässä tapauksessa on turvata tarvittava sähköntuotanto muilla keinoin kuin tuulivoimalla.

25.3.2025

PS

Vaihtoehdot VE1 ja VE3:

Lähimmät tuulivoimalat tulevat liian lähelle maatalan pihapiiriä.

Pihapiiristä katsoen aurinko paistaa koko iltapäivän ko. tuulivoimapuiston suunnasta. Tuulivoimaloiden aiheuttama välkevaikutus ulottuu todennäköisesti voimakkaasti pihapiiriin ja vie viihtyvyyden kiinteistöltä pysyvästi. Myös meluhaitta tuulen suunnasta riippuen tulee olemaan huomattava myös yöaikaan. Melu-, välke- ja näkymähaitta häiritsee liikkumista ja vapaa-ajan viettoja ulkona. Maatalan arvo laskee em. seikoista ja maisemahaitasta johtuen.

Vaihtoehdossa VE3 tuulivoimaloiden haitat ovat vielä suuremmat kuin VE1 vaihtoehdossa, johtuen tuulivoimaloiden suuremmasta korkeudesta.

Vaihtoehto VE2:

Tässä vaihtoehdossa lähimmät tuulivoimalat tulisivat Oulaisten kaupungin teknisessä toimistossa tehdyn arvion mukaisesti n. 2.8 km:n etäisyydelle X:n maatalakiinteistöstä. Jos tuulivoimalat päätetään rakentaa niin ehdottomasti ainoa vaihtoehto on VE2 edellyttäen, että lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat vähintään 2.8 km:n etäisyydelle maatalakiinteistöstä. Lisäksi tässä vaihtoehdossa säilyy mahdollisuus tulevaisuudessa saada rakennuslupa mahdolliseen lisärakentamiseen kun talouskeskuksesta on riittävä etäisyys lähimpään tuulivoimalaan.

Yhteenveto

Paras vaihtoehto on VE0.

Jos Rahkola-Hautakangas tuulivoimahanke kuitenkin toteutuu ainoa vaihtoehto on VE2, jossa etäisyys maatalakiinteistöstä lähimpään tuulivoimalaan on vähintään 2.8 km.

Kaavoittajan vastine:

Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (514/2015) ohjearvoihin. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia. Saksassa ja Ruotsissa on tuulivoima-alueiden vireiselle asutukselle annettu suositusarvo maksimissaan kahdeksan tuntia väkettä vuodessa. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille (loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia. Myöskään varjostusvaikutukset asuin- tai lomarakennuksille eivät ylitä suositusarvona pidettyä kahdeksan tunnin vuotuista varjostusaikaa. Maisemallinen vaikutus on huomattavasti kokemusperäisempi, eikä sitä voi melun ja väkkeen tapaan suoraan mitata.

Tuulivoimahankkeiden yhteydessä asukkaat usein kantavat huolta tuulivoimaloiden rakentamisen vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Kiinteistön arvoon vaikuttavat monet tekijät niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla, joten on vaikea tehdä oletuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista. Mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen tuulivoimatoiminnan takia ei ole yleistettävissä, vaan on

kiinteistökohtainen ja riippuu kiinteistön käyttötarkoituksesta ja sijainnista suhteessa tuulivoima-alueeseen ja sen laajuuteen sekä kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.

3.4 Mielipide 4

Vaihtoehto VE0:

Paras vaihtoehto tässä tapauksessa on turvata tarvittava sähköntuotanto muilla keinoin kuin tuulivoimalla.

Vaihtoehdot VE1 ja VE3:

Tontille ei kannata rakentaa, jos tuulivoimalat tulevat liian lähelle koska asumisviihtyvyys menetettäisiin voimaloiden myötä. Tontilta katsoen aurinko paistaa koko iltapäivän ko. tuulivoimapuiston suunnasta. Tuulivoimaloiden aiheuttama välkevaikutus ulottuu todennäköisesti voimakkaasti tontille ja vie viihtyvyyden pysyvästi. Myös meluhaitta tuulen suunnasta riippuen tulee olemaan huomattava myös yöaikaan. Melu-, välke- ja näkymähaitta häiritsee liikkumista ja vapaa-ajan viettoja ulkona. Tontin arvo laskee em. seikoista ja maisemahaitasta johtuen.

Vaihtoehdossa VE3 tuulivoimaloiden haitat ovat vielä suuremmat kuin VE1 vaihtoehdossa, johtuen tuulivoimaloiden suuremmasta korkeudesta.

Vaihtoehto VE2:

Tässä vaihtoehdossa lähimmät tuulivoimalat tulisivat Oulaisten kaupungin teknisessä toimistossa tehdyn arvion mukaisesti n. 2.8 km:n etäisyydelle tontistani. Jos tuulivoimalat päätetään rakentaa niin ehdottomasti ainoa vaihtoehto on VE2 edellyttäen, että lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat vähintään 2.8 km:n etäisyydelle tontista. Lisäksi tässä vaihtoehdossa säilyy mahdollisuus tulevaisuudessa saada rakennuslupa mahdolliseen rakentamiseen kun tontilta on riittävä etäisyys lähimpään tuulivoima-alaan.

Yhteenvedo

Paras vaihtoehto on VE0.

Jos Rahkola-Hautakangas tuulivoimahanke kuitenkin toteutuu ainoa vaihtoehto on VE2, jossa etäisyys tontilta lähimpään tuulivoimalaan on vähintään 2.8 km.

Kaavoittajan vastine:

Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (514/2015) ohjearvoihin. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia. Saksassa ja Ruotsissa on tuulivoima-alueiden vireiselle asutukselle annettu suositusarvo maksimissaan kahdeksan tuntia välkettä vuodessa. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille

(loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia. Myöskään varjostusvaikutukset asuin- tai lomarakennuksille eivät ylitä suositusarvona pidettyä kahdeksan tunnin vuotuista varjostusaikaa. Maisemallinen vaikutus on huomattavasti kokemusperäisempi, eikä sitä voi melun ja välkkeen tapaan suoraan mitata.

Tuulivoimahankkeiden yhteydessä asukkaat usein kantavat huolta tuulivoimaloiden rakentamisen vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Kiinteistön arvoon vaikuttavat monet tekijät niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla, joten on vaikea tehdä oletuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista. Mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen tuulivoimatoiminnan takia ei ole yleistettävissä, vaan on kiinteistökohtainen ja riippuu kiinteistön käyttötarkoituksesta ja sijainnista suhteessa tuulivoima-alueeseen ja sen laajuuteen sekä kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.

3.5 Mielipide 5

Vaihtoehto VE0:

Paras vaihtoehto tässä tapauksessa on turvata tarvittava sähköntuotanto muilla keinoin kuin tuulivoimalla.

Vaihtoehdot VE1 ja VE3:

Lähimmät tuulivoimalat tulevat liian lähelle asuinrakennusta.

Pihapiiristä katsoen aurinko paistaa koko iltapäivän ko. tuulivoimapuiston suunnasta. Tuulivoimaloiden aiheuttama välkevaikutus ulottuu todennäköisesti voimakkaasti pihapiiriin ja vie viihtyvyyden kiinteistöltä pysyvästi. Myös meluhaitta tuulen suunnasta riippuen tulee olemaan huomattava myös yöaikaan. Melu-, välke- ja näkymähaitta häiritsee liikkumista ja vapaa-ajan viettoja ulkona. Asuinkiinteistöni arvo laskee em. seikoista ja maisemahaitasta johtuen.

Vaihtoehdossa VE3 tuulivoimaloiden haitat ovat vielä suuremmat kuin VE1 vaihtoehdossa, johtuen tuulivoimaloiden suuremmasta korkeudesta.

Vaihtoehto VE2:

Tässä vaihtoehdossa lähimmät tuulivoimalat tulisivat Oulaisten kaupungin teknisessä toimistossa tehdyn arvion mukaisesti n. 2.8 km:n etäisyydelle omakotitalostani. Jos tuulivoimalat päätetään rakentaa niin ehdottomasti ainoa vaihtoehto on VE2 edellyttäen, että lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat vähintään 2.8 km:n etäisyydelle asuinrakennuksesta. Lisäksi tässä vaihtoehdossa säilyy mahdollisuus tulevaisuudessa saada rakennuslupa mahdolliseen lisärakentamiseen kun asuinrakennuksestani on riittävä etäisyys lähimpään tuulivoimalaan.

Yhteenveto

Paras vaihtoehto on VE0.

Jos Rahkola-Hautakangas tuulivoimahanke kuitenkin toteutuu ainoa vaihtoehto on VE2, jossa etäisyys asuinrakennuksesta lähimpään tuulivoimalaan on vähintään 2.8 km.

25.3.2025

PS

Kaavoittajan vastine:

Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (514/2015) ohjearvoihin. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia. Saksassa ja Ruotsissa on tuulivoima-alueiden vireiselle asutukselle annettu suositusarvo maksimissaan kahdeksan tuntia väkettä vuodessa. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille (loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia. Myöskään varjostusvaikutukset asuin- tai lomarakennuksille eivät ylitä suositusarvona pidettyä kahdeksan tunnin vuotuista varjostusaikaa. Maisemallinen vaikutus on huomattavasti kokemusperäisempi, eikä sitä voi melun ja välkkeen tapaan suoraan mitata.

Tuulivoimahankkeiden yhteydessä asukkaat usein kantavat huolta tuulivoimaloiden rakentamisen vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Kiinteistön arvoon vaikuttavat monet tekijät niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla, joten on vaikea tehdä oletuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista. Mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen tuulivoimatoiminnan takia ei ole yleistettävissä, vaan on kiinteistökohtainen ja riippuu kiinteistön käyttötarkoituksesta ja sijainnista suhteessa tuulivoima-alueeseen ja sen laajuuteen sekä kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.

3.6 Mieliwide 6

Mieliwide ja kannanotto Rahkola-Hautakankaan tuulivoimala hankkeesta

Pohjois-Pohjanmaan alueella on jo tarpeeksi tuulivoimaloita, yhtään lisää ei tänne tarvitse rakentaa. Rakentakaa ne Keski- ja Etelä-Suomeen, jolloin käyttäjät ovat lähellä ja pitkiä voimalinjoja ei tarvitse ryhtyä rakentamaan. Sähkönsiirron suunnitelma nojaa toteutettavaksi Puutiosaaren tuulivoima-alueen kanssa, mutta Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on kumonnut Puutiosaaren yleiskaavan. Joten nyt siirtosuunnitelmaa ei edes ole. Maakunnallista ja valtakunnallista yhteisarviointia tuulivoimapuistojen vaikutuksista tarvitaan, ei ainoastaan hankekohtaista.

Rakentamissuunnitelma on tehty huonosti, koska maakuntakaavaa ei ole noudatettu. Tuulivoimala-alue aiheuttaisi toteutuessaan erittäin kielteisiä vaikutuksia alueen viihtyisyyteen, maisemaan, virkistys- ja harrastekäyttöön.

Suunnitellut voimalat olisivat 300 m korkeita, järjetöntä. Ne näkyvät silloin kilometrien päähän ja niiden vaikutusta ei edes tiedetä, koska sellaisia ei ole vielä aiemmin rakennettu. En todellakaan halua olla koekaniini tällaisessa asiassa. Esimerkiksi lentoestevalot välkkäisivät kuin joulukuusi minunkin pihalleni. Olen yksi suunniteltua tuulivoimapuistoa lähimpänä asuvia ja tuollaista näkymää en pihaltani halua nähdä. Meluvaikutukset olisivat erittäin suuret, koska nyt pihalleni ei kantaudu juurikaan muuta kuin luonnon ääniä. Autojen ja traktoreiden sekä muiden työkonoiden äänet kuuluvat selkeästi silloin, kun niitä lähistöllä liikkuu, mutta se ei ole jatkuvaa, kuten tuulivoimaloiden humina olisi. Sairastan migreeniä ja tuollainen jatkuva humina sekä vilkkuvat valot eivät edistä terveyttäni. Terveystensuojelulaki edellyttää, että elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

Tuulivoimaloiden rakentaminen ekologisuuden perusteella on pelkkää satupuhetta. Osien rakentaminen Keski-Euroopassa tai kauempana, niiden kuljettaminen laivoilla Suomen satamiin ja edelleen roudaaminen rakentamapaikalle kuluttavat energiaa enemmän kuin kukaan on arvioinut. Esimerkiksi voimalan yhden lavan autokuljetukseen maanteitse tarvitaan kolme turva-autoa ja jos lapa pitää saada jonnekin mäen päälle, tarvitaan kuljettavan rekan lisäksi yksi tai kaksi vetoautoa tai muuta isoa työkonetta vetämään lasti perille. Täysin kestävä kehitys periaatteita vastaan tapahtuvaa toimintaa. Sitä ei millään korvata tuulivoimaloiden elinikänä saatavalla ”ympäristöystävällisellä” energialla.

Rakentaminen sinällään kuluttaa herkkiä metsä- ja suoalueita. Eivät sammalet, jäkälät ja muu kasvusto palaudu samanlaiseksi kuin ne ovat nyt. Luonnonkierron tasapaino järkkyy pahemman kerran. Suunnitelma-alue kiertää tärkeää Natura-aluetta kolmelta puolelta. Miten kuvitellaan, että se säilyisi koskemattomana tuossa tilanteessa? Eivät eläimet ja kasvit pysty välttämään tuulivoimaloiden vaikutusta mitenkään. Suunnitellun alueen välittömässä läheisyydessä on Iso ja Pieni Honkanevan luontomatkailukohteet, joita Oulaisten kaupunki mainostaa. Vaikutus tämänkin alueen kasvillisuuteen ja virkistyskäyttöön ovat todella suuret. Alueella pesii useita uhanalaisia, jopa erittäin uhanalaisia sekä rauhoitettuja lintulajeja. Niidenkään vuoksi alueelle ei tule rakentaa tuulivoimaloita. Siellä asuu myös nisäkkäistä saukko ja ilves, joiden suojelusta on määrätty Luonnonsuojelulaissa. Lisäksi alue kuuluu susien reviiiriin. Tästä on tehty TUULI-hankkeen susireviiriselvitys, jossa todetaan, että kaikkein hiljaisimmat ja erämaisimmat alueet tulisi jättää kokonaan tuulivoimarakentamisen ulkopuolelle.

Kaiken kaikkiaan, olen sitä mieltä, että Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuistoa ei tule toteuttaa missään muodossa.

Kaavoittajan vastine:

25.3.2025

PS

Kirjataan mielipide tiedoksi.

Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (514/2015) ohjearvoihin. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille (loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia.

3.7 Mielipide 7

Vastustamme Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahanketta.

Kotipaikkani X on kuulunut suvullemme jo jostain 1800-luvulta lähtien. Minun mummoni isäpuolen isä tuli tänne aikoinaan torppariksi ja tila on ollut nyt sukumme omistuksessa seitsemän sukupolven ajan.

Paikka on luonnonkaunis, täällä on hiljaisuus ja metsän rauha. Täällä on tilaa eläimille ja puhdasta luontoa. Vuosien varrella on tehty useita havaintoja muun muassa susista, karhuista, hirvistä ja kauriista, ja lisäksi tietysti pienempi metsän väki, kuten jänikset ja oravat. Kettukin meillä on. Lintulajeja pesii useita tällä alueella, esimerkiksi lapinpöllö, korppi, harmaapäätikka ja lukematon määrä pikkulintuja, varislintuja ja rastaita. Kesäisin pääskysset saapuvat sankoin joukoin pesimään kotimme pihapiiriin.

Tätä taustaa vasten on erittäin ikävää, että korpiluonnon keskelle, hiljaiseen maisemaan aletaan rakentaa tuulimyllyjä. Mielestäni luonnolle täytyy jättää tilaa, samoin ihmisille, jotka haluavat asua luonnon keskellä, sen rauhassa ja hiljaisuudessa.

Vaadimme, että tuulipuiston rakentaminen perutaan. Toisena vaihtoehtona on, että lähimmät tuulimyllyt olisivat vähintään 10 kilometrin päässä X tilasta. Luontohan tässä jälkimmäisessä vaihtoehdossa tietysti kuitenkin kärsii. Mutta sekin on väärin, että meidän rakkaan kotipaikkamme maisema ja hiljaisuus kärsivät ja tilan arvo laskee, mikäli tuulipuisto toteutuu.

Yksi jännittävä asia on myös se, että kaivosyhtiöt ovat tehneet valtauksia juuri samoista alueista, mille nyt on tuulipuistoja suunnitteilla.

Puhumme luonnon ja luonnonrauhan puolesta, hiljaisuutta, metsää ja eläimiä kunnioittaen.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mielipide tiedoksi.

Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä, vaan tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys määräytyy tuulivoimaloiden melu- ja välkemallinnusten perusteella.

25.3.2025

PS

3.8 Suomen luonnonsuojeluliitto

Voimassa olevassa maakuntakaavassa on varaus tv-1 363, johon hanke sijoittuu vain osittain. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa varaus on rajattu uudelleen. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston suunnitellut voimalat sijoittuvat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle tv-1 388. Hautakankaan tuulivoimahankkeen kaavaselostuksessa todetaan kappaleessa 8.3.1 (Kaavan suhde vaihemaakuntakaavaluonnokseen), että osayleiskaavaluonnos on energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksen mukainen. Rahkolan osa-alueen kaavaselostuksessa puolestaan todetaan, että kaava on pääosin vaihemaakuntakaavaluonnoksen mukainen. Suppeampi 14 ja 11 voimalan kokonaisuus (VE2) toteuttaa energia- ja ilmastovaihekaavaluonnoksen varausta, kun taas laajempi 27 ja 13 voimalan kokonaisuus on sen vastainen.

Rahkola-Hautakankaan hankealue rajautuu lännessä Iso Honkaneva-Pieni Honkanevan (jatkossa Honkanevat) suojelualueeseen, joka on merkitty maakuntakaavaan SL-varauksella. Merkinnänsuunnittelumääräyksen mukaan alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä.

Honkanevat kuuluvat myös Natura-suojelualueverkostoon. Kuten voimassa olevassa vaihemaakuntakaavassa myös energia- ja ilmastovaihekaavan luonnoksessa on Honkanevojen suojelualueen ja tuulivoimavarauksen tv-1 388 välissä puskurivyöhyke, joka on 500 metriä, kun kyse on luontodirektiivin mukaisesta Natura-suojelualueesta. Vaihtoehdon VE1 mukaisessa suunnitelmassa puskurivyöhykettä ei ole otettu huomioon, vaan voimaloita on sijoitettu 250 metrin päähän suojelualueen rajasta. Sen sijaan VE2:ssa voimalapaikat ovat vähintään 800 metrin etäisyydellä suojelualueen rajasta. Täten VE1 ei ole toteuttamiskelpoinen, ellei vähintään voimaloita nro 05, 07, 08, ja 10 poisteta suunnitelmasta.

Lisäksi hankkeen kestävyyttä parantaisi voimaloiden 03 ja 12 karsiminen. Voimala nro 03 sijoittuu Honkanevojen pohjoispuolelle. Esimerkiksi kurkien syysmuutto kulkee alueen halki ja törmäysriskin kasvattamista Honkanevoilla tulee varovaisuusperiaatetta noudattaen välttää. Suositeltavaa on karsia myös voimalat nro 01 ja 02 suunnitelmasta Honkanevojen pohjoispuolelta. Voimala nro 12 sijoittuu puolestaan Honkanevojen eteläpuolelle. Sen rakentaminen vaatisi uuden tien ja ylityksen rakentamisen Honkanevojen läpi virtaavan Mato-ojan yli. Natura-selvityksessä todetaan, että rakentaminen aiheuttaa Mato-ojaan kuormitusta ja sitä kautta saattaa ohjautua myös pilaavia aineita eteenpäin suojelualueen puolelle. Toisin kuin väitetään kuormitus ei edes ole tilapäistä vaikutuksiltaan. Esimerkiksi pohjan liettyminen muuttaa sen ekologista tilaa. Pikkujoet ja purot ovat Natura-tietolomakkeessa mainittuja suojeluperusteita.

Natura-arviossa ei puskurivyöhykkeestä ole mainintaa ja vaikutukset arvioidaan kaiken kaikkiaan kuitenkin kohtalaisiksi. Lopuksi todetaan varovaisena suosituksena, että hankevaihtoehto VE2 on alueen suojelutavoitteiden ja eheyden kannalta parempi kuin hankevaihtoehdot VE1 ja VE3. Oikeampi arvio on, että ilman mainittuja muutoksia hanke on merkittävästi haitallinen Natura-suojelualueen luontoarvoille. Tuulivoimarakentamisessa ei tule sallia sen tilan heikentämistä.

25.3.2025

PS

Muutoinkaan ei ole hyväksyttävää, että suurin piirtein ainoa merkittävä luonnonsuojelua koskeva vaade leimattaisiin vähäarvoiseksi ja tuulivoimahankkeessa sivuutettavaksi.

Rahkola-Hautamäen ympärillä 50 kilometrin säteen sisäpuolella on toiminnassa 300 voimalaa, lähinnä lännen puolella. Rakentaminen jatkuu sisämaahan päin ja Rahkola-Hautakankaan hankkeesta alle 20 kilometrin säteellä pääosin idän ja kaakon puolella onkin vireillä arviointiselostuksen taulukon 22-1 mukaan 175 voimalan rakentaminen. YVA-selostuksessa on uusi iso metsiä pirstova maankäytön muutos noteerattu ja todetaan sen kerrannaisvaikutus hanke hankkeelta. Tuulivoimaloiden sijoituspaikoiksi kartoitetaan metsätalousalueita, mutta ne ovat myös ennestään rakentamattomia ja ainakin noin kahden kilometrin etäisyydellä asutuksesta ja maankäytön historiasta johtuen lajiston ylläpidossa nykyisin merkityksellisiä. "Tuulivoimarakentamisen aiheuttamat yhteisvaikutukset tavalliselle metsäluonnolle arvioidaan useiden hankkeiden toteutuessa merkittävydeltään jo kohtalaisiksi", todetaan selostuksessa. Ehdotus muutoksista talousmetsien käsittelytapoihin on mielenkiintoinen. Nythän tuulivoimarakentaminen vain lisää hakkuita muun muassa kattavamman ja kantavamman tieverkoston "ansiosta". Mikä menettely saisi aikaan vihreän siirtymän energiantuotantohankkeista aiheutuvan luontokadon pysäyttämisen? Uudessa luonnonsuojelulaissa on mahdollisuus vapaaehtoiseen kompensatioon. Sen merkitys ja toteutustavat jäävät nähtäviksi, mutta vapaaehtoisuus ei todennäköisesti millään tavoin riitä korvaamaan tuulivoimarakentamisesta kertyvää luonnon köyhtymistä, ainakaan Pohjois-Pohjanmaalla, jonne sijoittuu lähitulevaisuudessa jo 50 prosenttia Suomen tuulivoimatuotannosta.

Kyseisessä hankkeessa luontokadon pahentamisen estämiseksi on vähintään karsittava voimaloita Honkanevojen läheisyydestä ja mieluiten toteuttaa VE2, jota YVA-ohjelmasta annetuissa palautteissa moni kannatti. Toiseksi hankkeessa on mahdollisuus jotenkin vähentää metsien pirstoutumista entisestään huolehtimalla ekologisen yhteyden eheydestä. Yhteys kulkee hankealueen läpi. Arviointiselostus luontoselvityksineen on sikäli puutteellinen, ettei asiakirjoista saa tarpeeksi tukea kaavoitukselle. YVA-selostuksen kappaleessa 14.4.4 lähinnä selitetään voimaloiden väliin jääviä leveyksiä, mutta siitä puuttuu laadullinen arviointi ja tiestön huomioon ottaminen. Ekologisen yhteyden eheyden ja toimivuuden varmistamiseksi luontoselvityksen pitää sisältää kuvaus yhteysreitistä ja arviointiselostuksessa tieto siitä, miten reitti on otettu huomioon voimalapaikkojen ja tiestön sijoittelussa, niin, että yhteyden toimivuus turvataan. Maastokartoitus ei ole palvellut hankesuunnittelua ja kaavoitusta riittävän hyvin, mutta muutoinkaan ekologisen yhteyden merkitystä ei ole oivallettu, minkä seurauksena kaavakartoista puuttuu siitä merkintä ja kaavamääräys sen toimivuuden turvaamisesta. Ekologisesta yhteyden eheyden ja toimivuuden takaaminen on kuitenkin osa vaihemaakuntakaavan maankäytön ohjauksen noudattamista.

Koko yleiskaavaa koskevissa määräyksissä on maininta, että uusien ja perusparannettavien teiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet. Määräys jättää toteuttamistavat kokonaan hankevastaavan vastuulle. Mitään ympäristölupiahan ei yleensä tuulivoimahankkeissa vaadita. Kaavamääräys saisi olla selkeämpi ja velvoittavampi ja ohjata myös mahdollisiin vesistöjen ylityksiin tarvittavien rakenteiden toteuttamistapaa.

Luonnonsuojelupiiri suosittaa vakavasti kaavoituksen jatkamista suppeamman vaihtoehdon pohjalta. VE1 ei edusta kestävää tuulivoimarakentamista.

Kaavoittajan vastine:

Kaavaehdotusvaiheeseen voimaloita on poistettu suunnittelualueen länsiosasta (kaavan valmisteluvaiheen voimalat 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) tai voimaloita on siirretty etäämmälle Natura-alueesta. Kaavaehdotuksessa on kymmenen voimalaa vähemmän, kuin valmisteluvaiheen laajemmassa vaihtoehdossa VE1. Lähin voimala (Haapavesi, voimala 8) sijoittuu kaavaehdotuksessa noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueen rajasta. Oulaisten voimaloista lähin (Voimala 12) sijoittuu 1020 metrin etäisyydelle. Myöskään huoltoteitä ei ole suunniteltu tämän lähemmäs Natura-aluetta. Voimalan 12 sijaintia on siirretty hieman etelään, etäämmälle Natura-alueesta. Mato-ojan ylittävä huoltotielinjaus on 1,5 kilometrin etäisyydellä Natura-alueesta. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Iso Honkanen-Pieni Honkanen Natura-alueen eheyteen yksin tai yhdessä muiden lähialueen hankkeiden kanssa, eikä suunniteltu tuulivoimahanke näin ollen vaaranna lyhyellä tai pitkällä aikavälillä Natura-alueen koskemattomuutta.

Rakentamisesta aiheutuvia pintavesivaikutuksia on mallinnettu ja hydrologisten vaikutusten arviointia täydennetty.

3.9 Mieliäpidä 9

Yhdessä Puutionsaaren, Tuomiperän, Urakkanevan ja Vasaman tuulivoimahankkeiden kanssa nyt nähtävillä oleva yleiskaava hävittäisi Oulaisten, Haapaveden ja Ylivieskan rajaseudun metsäerämaan täydellisesti. Nämä viisi toisiinsa kiinni tulevaa teollisuusaluetta edustavat mieliäpuolista ja silmitöntä metsä- ja suoluonnon tuhoamisvimmaa ja täydellistä välinpitämättömyyttä alueen luontoa ja asukkaita kohtaan. Mistään ei edes käy selville, mikä niitten yhteinen voimalamäärä olisi. Itse kartoilta laskien päädyin noin lukuun 120. On täydellistä epärehellisyyttä kaikilta osallisilta alueen asukkaita kohtaan, että voimalaitosten kokonaismäärää ei edes mainita missään paperissa. Koko ajan puhutaan pelkästään nyt kaavoitettavasta osa-alueesta.

Kaavakuuleminen on turhaa teatteria kuten aina ennenkin. Hanke on käytännössä jo lukkoonlyöty. Toteuttaminen riippuu pelkästään sähkön kysynnästä ja korkotasosta tulevaisuudessa. Millään vaikutusarvioilla tai osallistamisilla ei ole vähäisintäkään merkitystä. Kaikki asianosaiset (kaavakonsultti, yhteysviranomaiset, kaupunki, asukkaat) tietävät tämän. Kyseessä on suomalainen korruption muoto, missä viranomaiset toimivat lahjomatta ja pyytämättäkin juuri kuten rakentaja haluaa heidän toimivan.

Omaan kotiini joen pohjoispuolella näkyisi ainakin 30-40 voimalaitoksen lentoestevalot. Sama tilanne olisi kaikkialla Oulaisissa, jos ja kun myös Karahka ja Kettukangas rakennetaan. Yhteisvaikutusten arviointia Oulaisten tuulivoimahankkeista ei ole tehty. Minnekään et näitä pääsisi edes hetkeksi pakoon. Vaikutus asumisviihtyvyyteen olisi murskaava. Pitkän aikavälin melu- ja terveysvaikutukset olisivat valtava riski.

25.3.2025

PS

Voin vain ihmetellä, minkälaiset päättäjät meillä kunnassa oikein on. Aina perustellaan "peruspalvelujen säilyttämisellä". Kohtuu hyvin ovat säilyneet tähänkin asti. Ei ole syytä muuttaa kaupunkia asumiskelvottomaksi dystopiaksi.

Vastustan Rahkola-Hautakankaan yleiskaavaa ehdottomasti ja vaadin, että sen laadinta keskeytetään.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mielipide tiedoksi.

3.10 Mielipide 10

Haluan ilmaista mielipiteeni Rahkola- Hautakangas tuulivoima hankkeesta.

Tämä suunnitelma, joka alkoi alunperin joko 13 Haapavedelle ja 27 voimalaa Oulaisiin tai 11 Haapavedelle ja 14 Oulaisiin on nyt paisunut.

Tuulivoimaloiden korkeutta on nostettu 250 metristä 300 metriin ja tuotu kahdesta kilometristä 1.5 kilometriin ihmisten kodeista.

Kuitenkaan ei ole tehty melu ja haitta suunnitelmia kuin kahden kilometrin säteeltä. Tämä tarkoittaa että melu haitta nousisi yli 40 desibeliin, ja tuulisena päivänä korkeammaksi.

40 decibeliä on tietokoneen hurina, eihän tuo pahalle kuullost. Mutta jos luonnon äänet ympärillä on hiljaisuus tai heinäsiirran sirkutus kesällä ja talvella oravan kynsien rapina jäisellä kuusen oksalla. Jatkuva hurina on haitallista ja häiritsevää.

Sukupolvien ajan asukkaat ovat eläneet, viljelleet tätä aluetta ja tämä hanke tuhoasi monien ihmisten koti ja mökki rauhan. Saati sitten luonto arvot. Tämä on kuten hyvin tiedetään susien reviiriä. Täällä asustelee lepakoita ja viitasammakoita. Eli luonto arvot ovat todella hyvät. Sen takia on natura alueita sekä virkistys alueita, luonnon puhtauden ja kauneuden takia.

Vaikka voimalat eivät tule natura alueelle, se silti vaikuttaa eläinten hyvinvointiin ja natura alueen kokonaisuuteen.

Itse olen epilettikko ja jatkuva hurina altistaa minut epileptisille kohtauksille. Välkkyvät valot samoit. Olen joutunut luopumaan ihan perus asioista, pystyäkseen elämään mahdollisimman normaalia elämää. Tämä veisi minulta sen.

Hiljaisuuden ja luonnon monipuolisuuden takia me asumme maaseudulla ja arvostamme elin ympäristöämme. Jos haluaisimme kaupunki asumista, siellä myöskin asuisimme.

Oulaisten kaupunkina olisin huolestunut tästä hankkeesta. Jos pystytään muuttamaan suunnitelmia näin hyvin kesken kaiken, mitä muuta vielä muutetaan suunnitelmassa. Verot saattaa kunta saada, mutta purku rahasto, se voi kadota tai pienentyä tai jos OX2 myy tai menee konkurssiin. Mitä silloin tapahtuu. Tämähän jää kunnan vastuulle sekä maanomistajien.

25.3.2025

PS

Onko kunnalla satoja tuhansia euroja varastossa että nämä pystytään purkamaan ja luonto entisöimään?

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mielipide tiedoksi.

Melun osalta suojaetäisyydet perustuvat valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (514/2015) ohjearvoihin. Tehtyjen melumallinnusten mukaan yleiskaava ei aiheuta asuinkiinteistöille (loma tai vakituinen) määräykset ylittäviä (40 dB) meluvaikutuksia.

Tuulivoimahankkeissa on mahdollista asettaa rakentamisvaiheessa vakuusrahasto tuulivoimaloiden purkamista varten, jolloin turvataan purkamisen aiheuttamat kustannukset.

Tuulivoimaloiden purkamisesta vastaa aina tuulivoimaloiden omistaja.

3.11 Mielipide 11

Kaavaluonnosta ei pidä hyväksyä tässä laajuudessa, koska hirvieläinten vuosittain käyttämiä vaellusreittejä ei ole huomioitu riittävästi luontoselvityksessä (hirvet käyttävät aluetta siirtymiseen kesä- ja talvi laidunten välillä joka sijaitsee valtatie 86 kohdalla Oulaisten rajalta-LomaParatiisi välille ja jatkuu Vaikon ojan vartta n. 3 kilometrin levyisenä Mato-ojan varsia seuraillen Haapavettä kohti).

Myös EU:n luontodirektiivin tiukasti suojelamat suurpedot (susi/ahma) käyttävät aluetta siirtymiseen ravintoeläinten perässä alueelta toiselle.

Pyhäjoen latvavesistöön kuuluvat Vaikonoja Vt 86 yläpuolisilta osilta ja Mato-oja ovat viimeisiä lähes luonnon tilassa olevia kalojen lisääntymispuroja, joiden suojavyöhykkeiden ja rakennusaikaisten vesistökuormitusten osalta suunnitelmat ovat puutteellisia (viitataan tuulivoimaloissa sattuneisiin öljyvuotoihin jotka ovat saastuttaneet maaperää ja vesistöjä laajalla alueella voimalan ympäristössä).

Saukon ja majavan elinpiirien luontoselvitykset ovat puutteellisia vaikka niiden olemassa olosta on havaintoja viimeisen 10 vuoden ajalta latvavesistössä.

Tiedotus lähialueella maata omistaville ulkopaikkakuntalaisille on ollut puutteellista, koska hankkeen laaja-alaisuuden vuoksi haitat kohdistuvat kaava-aluetta huomattavasti laajemmalle alueelle (Pöykkyläntien/Kärppäläntien lähialueella on 6-10 maanomistajaa jotka eivät ole saaneet mitään tietoa hankkeesta).

Kaavoittajan vastine:

Yllä mainittujen lajien osalta keskeistä on turvata alueella sijaitsevien Natura-alueiden toiminnallisuus ja varmistua, että hankkeesta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Kaavaehdotusvaiheeseen voimaloita on poistettu suunnittelualueen länsiosasta kahdeksan kappaletta (kokonaisuudessaan kymmenen) ja voimaloita on siirretty etäämmälle Natura-

25.3.2025

PS

alueesta. Lähin voimala (Haapavesi) sijoittuu noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueen rajasta. Oulaisten voimaloista lähin sijoittuu 1020 metrin etäisyydelle. Myöskään huoltoteitä ei ole suunniteltu tämän lähemmäs Natura-aluetta. Mato-ojan ylittävä huoltotielinjaus on 1,2 kilometrin etäisyydellä luonnonsuojelualueen rajasta ja 1,5 kilometrin etäisyydellä Natura-alueesta. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Iso Honkaneva-Pieni Honkanevan Natura-alueen eheyteen yksin tai yhdessä muiden lähialueen hankkeiden kanssa, eikä suunniteltu tuulivoimahanke näin ollen vaaranna lyhyellä tai pitkällä aikavälillä Natura-alueen koskemattomuutta.

Hankkeen rakentamisesta aiheutuvia vesistökuormitukset on mallinnettu kaavaselostukseen. Sen perusteella vesistöihin, mukaan lukien mahdollisiin saukon esiintymiselle potentiaalisiiin vesistöihin ei kohdistu vähäistä suurempaa kuormitusta, minkä myötä myös vaikutukset jäävät korkeintaan vähäisiksi.

Alueella esiintyvät majavat ovat levinneisyytensä perusteella amerikanmajavia, joka on luokiteltu Suomessa vieraslajiksi, eikä sen huomioiminen hankkeen suunnittelussa ole siten tarpeellista.

Hirvieläinten on todettu välttävän tuulivoima-alueita voimaloiden ja huoltotiestön rakentamisaikana, mutta palaavan alueille rakentamisen jälkeen. Näin ollen hirvieläimiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäisiksi ja kestoaltaan lyhytaikaisiksi.

Suurpetoihin liittyen alueella on toteutettu erillisselvityksiä suden osalta. Sen perusteella suteen kohdistuvat vaikutukset jäävät vähäisiksi. Suurpetojen on todettu palaavan tuulivoimapuistojen alueille niiden saaliseläinten, kuten hirvieläinten, palatessa alueille rakentamisen jälkeen. Tuulivoimarakentamisella ei siten ole todettu olevan vähäistä suurempaa vaikutusta suurpetojen esiintymiselle alueella tai liikkumiselle alueilta toisille.

3.12 Mielipide 12

Sijainti

Luvussa 1.2 ei ole esitetty vaihtoehto VE0:aa, joka on YVA:ssa yhtenä vaihtoehtona. Miksi kaavoitukselle ei anneta vaihtoehtoksi, että se jätetään tekemättä?

Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Luvussa 1.4. luetellaan liitteet, miksi ei käytetä TUULI-hankkeen maakotkaselvitystä, vaikka sellainenkin on tehty ja hankealue kuuluu maa- ja merikotkan reviiriin? Lisäksi YVA:ssa liitteistä vain kaksi on numeroitu, joten tämä esitetty numerointi ei toimi tutustuttaessa asiakirjoihin. Sivulla 5. olevassa kuvassa ei ole lähdemainintaa, eikä mainintaa miksi kuva on tähän lisätty.

Tiivistelmä

25.3.2025

PS

Tiivistelmässä mainitaan myllyjen kokonaiskorkeudeksi 300m. YVA:ssa Oulaisten kaupungin alueella on arvioitu vaihtoehdot 250m napakorkeudelle sekä 300m. Miksi kaavaluonnoksessa on vain maksimivaihtoehto. Emme hyväksy 300m korkeutta.

Tiivistelmässä esitetään neljä eri vaihtoehtoa, mutta lehdessä ja kaupungin kotisivuilla olleessa kuulutuksessa mainittiin vain kaksi toteutusvaihtoehtoa. Kuulutus on virheellinen ja harhaanjohtava. Lisäksi kuulutuksissa on eroja päivämäärien osalta. Lehdessä 30.8.2023 palautteen viimeiseksi päivämääräksi on annettu 30.9.2023 ja muualla 9.10.2023. Onko tarkoitus painostaa osallisia hätiköityihin palautteisiin?

Luvussa 2.1.2. mainitaan vain ympäristövaikutukset. Onko kaavoituksessa tarkoituksena ottaa huomioon asukkaisiin kohdistuvia terveysvaikutuksia? Entä miten kaavoituksessa huomioidaan, se, että kaava asettaa kaupunkilaiset eriarvoiseen asemaan? Perustuslain 6§ mukaan kaikkia on kohdeltava yhdenvertaisesti. Tuulivoimaloiden haitat kohdistuvat voimakkaammin lähellä asuviin, tämä asettaa kaupungin asukkaat eriarvoiseen asemaan, tämä on yksiselitteisesti laissa kiellettyä.

Mielestämme muinaisjäännösten suojaetäisyydet kaavoituksessa eivät ole riittäviä, jotta muinaisjäännösten säilyminen olisi varmasti turvattu. Mahdollinen perustusten paalutus voi vaurioittaa muinaisjäännöksiä huomattavasti kauempaa. Myös loppuvaiheessa purkamisessa todennäköisesti käytettävät massiiviset työkoneet ja jopa YVA:ssa mainitut räjäytykset aiheuttavat kohtuuttoman riskin muinaisjäännöksille.

Kaavan vaikutusten arvioimiseksi suoritettut selvitykset

Emme pidä selvityksiä riittävinä. TUULI-hankkeen muutkin selvitykset pitää sisällyttää mukaan vaikutusten arviointiin. Esimerkiksi Viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitystä ei ole hyödynnetty eikä Maakotkaselvitystä. Tässä kaavaluonnoksessa ei ole myöskään hyödynnetty susireviiriselvitystä eikä ole listattu mukaan luetteloon myöskään Linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitystä tai maisemaselvityksen raportteja. <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/tuuli-hanke/>

Mielestämme seuraaville lausunnoille ei ole myöskään annettu kaavaluonnoksessa riittävää painoarvoa.

Luonnonvarakeskuksen lausunto 2021:

Metsähallituksen lausunnosta:

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n lausunnosta:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on huomauttanut:

Vaikutukset

Kaavaluonnoksen luku 6 käsittelee hankkeen vaikutuksia. Asukasluvut on pyöristetty lähimpiin satoihin, eikä mainita miltä vuodelta luvut ovat. Vaihtoehtoa VE3 ei mainita vaihtoehto VE1 yhteydessä. Vaihtoehdot tulee olla yhtenäisesti kuvattu kaikissa prosessiin kuuluvissa asiakirjoissa.

25.3.2025

PS

Kuvassa 6 on tärkeää huomioida, että 2km etäisyysvyöhykkeen sisälle jää useita asukkaita ja lähialueella 7km etäisyydellä rakennuksia on jo satoja. Tässä olisi hyvä olla kaksi erillistä kuvaa VE1 ja VE2, koska niissä 2km suojaetäisyys on lännen ja pohjoisen puolella aivan erilaiset.

Mistä on sivun 17 kuva ja miten se liittyy kappaleen aiheeseen? Samalla toteamme, että suurimmasta osasta kaavaluonnoksen sivuille ripotelluista luontokuvista puuttuu kuvan numero, kuvaus ja kuvaaja, sekä yhteys tekstiin. Joko nämä ylimääräiset kuvat tulee jättää pois, jolloin kaavaselostus lyhenee useilla, ellei jopa kymmenellä sivulla, tai lisätä kuviin asianmukaiset tiedot ja selvitykset, miten ne kyseiseen kappaleeseen/lukuun liittyvät.

Sivulla 19 väitetään, ettei hankkeella olisi merkittäviä vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön, asutukseen tai aineelliseen omaisuuteen. Hanke todellakin vaikuttaa merkittävästi lähialueen asutukseen, sillä se vaikuttaa VE1 kohdalla 378 asukkaaseen ja VE2 kohdalla 275 asukkaaseen. Lisäksi se vaikuttaa kiinteistöjen arvoja alentavasi, eli myös näiden asukkaiden aineelliseen omaisuuteen.

Hanke vaikuttaa myös suuresti maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön. Tämä on todettu myös luvussa 6.3. Ruokokosken tilaa ei ole mainittu kartassa sivulla 21, vaikka tila on maakuntakaavaankin merkitty paikallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö ja sijoittuu hankealueen välittömään läheisyyteen länsipuolelle, alle 2km etäisyydelle hankealueen reunasta. Rakennettu kulttuuriympäristö on syytä suojella ja pitää muuttumattomana.

Sivulla 22 korostetaan, että pihapuuston ja muun kasvillisuuden sekä rakennusten paikallinen estevaikutus korostuu ja auttaa vähentämään tuulivoimala-alueen näkymistä. Kustantaako Oulaisten kaupunki asukkaille uusia pihapuita tai rakennuksia, jos pihamaalta pitää kaataa selvityksen aikana olleita puita pois, esim. lahoamisen vuoksi? Näkymäalueanalyysia ei voi perustella mitenkään tämän hetken puuston ja rakennusten tilanteella. Puusto elää, kasvaa ja kuolee. Puuston tilanne voi olla voimaloiden rakentamisen ja käyttöönoton hetkellä aivan toinen. Samoin rakennuksia puretaan ja rakennetaan. Voiko kaupunki estää rakennuksen purkamisen, jos se suojelee toisella puolella asuvien maisemaa tuulimyllyiltä, jos nämä asukkaat eivät itse omista rakennusta?

Kaavaselostuksen sivulla 23 myönnetään, että pimeällä lentoestevalot näkyvät paikoitellen varsin hyvin. Tämä pilaa rauhallisen, perinteisen maiseman. Olemme pystyneet ihailemaan revontulia pimeällä, nyt on uhkana, että myllyistä loistava valosaaste pilaa tämänkin. Lisäksi Suomessa pimeää on lokakuusta pitkälle kevääseen aamuisin ja iltaisin. Emme halua nähdä aamulla ensimmäisenä lentoestevaloja lähtiessämme töihin ja viimeisenä kun saavumme takaisin kotiin.

Näkymäalueanalyysin kuva 69 ei pidä karttakuvassa s. 24 paikkaansa, kuvan keila ei vastaa todellista kuvaa, vaan on suppeampi ja enemmän itään päin.

Luvussa 6.4.2. luvataan, että muinaisjäänköhteet huomioidaan rakentamisvaiheessa, jotta ne säilyvät koskemattomina. Vaadimme, että tähän laaditaan tarkka suunnitelma, ennen kaavan hyväksymistä, jotta voidaan olla varmoja, että muinaisjäänköksiä ei tuhota. Kohteet 2 ja 3 onko näiden osalta maakaapelit ja tiet merkitty kaavoitukseen nyt oikein? Eli tarpeeksi kauas kohteista. Sekä selostuksen kuvassa 23, että kaavaluonnoksessa tiet ja kaapelit menevät vielä näiden kohteiden

25.3.2025

PS

läpi tai ihan vierestä. Nämä kohteet on kierrettävä selkeästi jo kaavoituksessa, tien ja sen reunaan tulevan kaapeloinnin voi piirtää kiertämään kohteen kunnolla ainakin 200m suojaetäisyyden päästä.

Luvussa 6.5.3. kerrotaan vaikutuksista kallio- ja maaperään. Tässäkin todetaan, että osa hankealueesta on ongelmallista turvemaa-aluetta, jossa rakentaminen voi vaatia huomattavia massanvaihtoja tai vaikkapa paalutusta. Mielestämme tätä ei ole selvitetty tarpeeksi tarkasti, sillä kaavassa on jo piirretty alustavat myllynpaikat, silloin tämä kallio- ja maaperän tilanne pitäisi jo olla tarkemmin tiedossa, jotta voidaan sanoa, että vaaditaanko tällaisen kaavoituksen jälkeen minkä verran maamassojen vaihtoa ja paaluttamista, tai voidaanko myllyt sijoittaa niin, että näin mittaviin operaatioihin ei tarvitse ryhtyä ollenkaan. Yritetäänkö kaavoituksella hakea avointa valtakirjaa, että saavat rakentaa alueella myllyt YVA:n suosituksista riippumatta.

Luvussa 6.5.5. todetaan, että hankealueella ei sijaitse mahdollisille vesistövaikutuksille herkkiä kohteita. Tässä kuitenkin unohdetaan, että hankealueella tehtävät työt vaikuttavat laajasti myös lähialueeseen, ja että alueen välittömässä läheisyydessä, ihan rajassa kiinni sijaitsee Natura-alue ja EU:n direktiivilajien elinympäristöjä. Suojeltuja eläimiä elää myös hankealueella, eivätkä ne tottele papereissa olevia rajoja.

Luvussa 6.5.6. mainittujen Mato-ojan ja Pyhäjoen yhteydessä olisi pitänyt tarkemmin huomioida myös Vaikonoja, joka on näiden välillä ja virtaa talomme päädyssä. Vaikonoja on mm. saukon tärkeä elinympäristö, eikä sitä luonnonsuojelulain mukaan saa mitenkään heikentää tai häiritä.

Luvussa 6.6.1. väitetään, että tuulivoima ja tämä hanke vähentää hiilidioksidipäästöjä muuhun sähköntuotantoon verrattuna. Tämä on väärin, useiden tutkimusten mukaan, jos sähköä tuotetaan esimerkiksi ydinvoimalla, on se luontoystävällisempää kuin tuulivoima, eikä aiheuta ollenkaan hiilidioksidipäästöjä. Ydinvoima tuottaa elinkaarensa aikana vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin mikään muu sähköntuotantolähde, kertoo tuore raportti, jonka takana on YK:n Euroopan talouskomissio UNECE. Näin kirjoittaa Energiauutisten sivulla Jukka Kortelainen 30.11.2021 julkaistussa artikkelissa. Ydinvoima sähkölähteistä niukkapäästöisin (energiauutiset.fi)

Linnusto

Kaavaselostuksen lukuun 6.8. liittyen käytämme samoja kommentteja mitä annoimme myös YVAsta. YVA:n luvussa 13.2. todetaan: ”Muuttavan linnuston osalta vaikutusalue voi teoriassa ulottua lintujen pesimäalueelta niiden koko muuttoreitin varrelle ja aina talvehtimisalueelle saakka, jossa useilla tuulivoimahankkeilla voi olla myös yhteisvaikutuksia linnustoon. Näiden vaikutusten selvittäminen on käytännössä mahdotonta.” (YVA s. 173)

Silti vaikutusta linnustoon pidetään vähäisenä ja korkeintaan kohtalaisena, vaikka on itse todettu, että vaikutusten selvittäminen on mahdotonta? Huomioitava YVA selonteon s. 179, jossa myönnetään, että linnuston häirintävaikutuksen etäisyydet voimaloista yltyvät reilusti Natura-alueen puolelle (VE1 ja VE3).

Rahkola-Hautakankaan kaava tulee hylätä, sillä Pohjois-Pohjanmaalle on jätettävä koskemattomiakin alueita päiväpetolintujen elinympäristöksi. Selvityksessä on todettu, että suojelullisesti arvokkaampia päiväpetolintu- ja pöllölajeja sekä metsäkanalintuja havaittiin hankealueella. Myös kurjen

25.3.2025

PS

muuttoreitti tulee huomioida ja siksi estää tuulivoimaloiden rakentaminen Rahkola-Hautakankaan alueelle. Alueella ja sen välittömässä läheisyydessä, kotimme ja alueen välillä pesii useampi kurkipari ja ainakin kaksi joutsen paria.

”Tuulivoimaloiden rakentaminen aiheuttaa luonteeltaan kolmen eri tyyppin vaikutuksia riistan kannalta: häiriö- ja estevaikutuksia, rakentamisen aiheuttamia elinympäristömuutoksia sekä voimaloiden aiheuttamaa törmäyskuolleisuutta.” (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2021/12/Viherrakenne-ja-ekosysteemipalveluselvitys-liitteinen.pdf> s.44)

YVA:n liitteessä 5, eli luontoselvityksessä mainitaan sivulla 21, että alueella pesivän maalinuston tiheys on n. 147/km², kun vastaava luku seudulla on normaalisti 150-175. Tämä on mielestämme huolestuttavaa ja myös tästä syystä tuulivoimaloita ei saa rakentaa alueelle, jotta maalinuston tiheys saataisiin nousemaan seudun normaaliin tasoon. Lisäksi liitteessä 5 todetaan, että hankealue sijoittuu kohtalaisen rauhalliselle ja erämaiselle metsäalueelle. ”Tällaisilla alueilla esiintyy usein elinympäristönsä suhteen vaateliaampia sekä suojelullisesti arvokkaampia päiväpetolintu- ja pöllölajeja sekä esimerkiksi metsäkanalintuja.” Liite 5, s.21.

Samassa liitteessä sivulla 22 on kerrottu, että alueella on havaittu yhteensä 31 suojelullisesti arvokasta lintulajia, joista valtakunnallisesti uhanalaisia on 11, erittäin uhanalaisia 3 lajia, eli mehiläishaukka, tervapääsky ja hömötiainen. Vaarantuneita lajeja on kuusi. Lisäksi lajeista 12 on Suomen kansainvälisiä vastuulajeja. Linnuston herkkyyys on selvityksen mukaan kohtalainen (Natura-arvio s. 30). VE1 ja VE3 vaihtoehtoisissa voimalat sijoittuvat niin lähelle Natura-alueita, että alueen erämaisuus kärsii ja tämä aiheuttaa muiden haittojen kanssa vähintäänkin kohtalaista haittaa linnustolle. (Natura-arvio s. 30)

Mielestämme tämäkin osoittaa sen, että alueelle ei tule kaavoittaa tuulivoimaa. Näin suuren suojeltavien lintulajien määrän ollessa kyseessä on perusteltua vaatia laajempaa ympäristövaikutusten arviointia, enää ei riitä alueellinen arviointi. Jos kaikissa hankkeissa todetaan, että tämän kyseisen hankkeen kohdalla ei haittaa, että lintuja voidaan suojella muualla, niin kohta meillä Suomessa ei ole yhtään aluetta, jossa nämäkin edellä mainitut linnut olisivat turvassa.

Hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä elää myös lapinpöllö (*Strix nebulosa*), joka on Suomessa rauhoitettu lintulaji. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2002/20020009> Lapinpöllö on myös EU:n lintudirektiivin I-liitteessä mainittu lintulaji, eli sitä pidetään tärkeänä. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A31979L0409&from=FI> ”Yhteisön tärkeinä pitämät, Suomessa esiintyvät lajit, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin. Toimilla varmistetaan lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella (mm. Natura 2000 -alueiden perustaminen). <https://laji.fi/taxon/MX.29004>

YVA selvityksessä luvussa 22.6 sivulla 304 vedotaan, siihen, että kurjet pystyvät kiertämään tuulivoima-alueen ja siten lähialueen n. 2m etäisyydellä olevat hankealueet eivät vaikuta kurkiin. Selvityksessä on siis keskitytty vain lähialueen hankkeiden yhteisvaikutuksiin. Arvioitaessa Rahkola-Hautakankaan kaavoituksen vaikutuksia linnustoon, tulee mielestämme huomioida laajemmin lähialueelle rakenteilla ja suunnitteilla olevat tuulivoimala-alueet.

Itä-Suomen alueelle on tulossa laajoja tuulivoimama-alueita, jotka osuvat suoraan kurkien muuttoreitille, näiden hankkeiden yhteisvaikutus on suuri linnustoa ajatellen, ja siksi hankkeita pitää vielä tarkastella linnuston kannalta kokonaisuutena. Tämä nyt tehty linnusto selvitys ei ole riittävä, sillä siinä ei ole huomioitu Itä-Suomen alueen suunnitelmia. Kurjet tai muut linnut eivät välitä aluehallintovirastojen, kaupunkien tai tuulivoimahankkeiden rajoista, ja muuttoreitti kulkee useamman aluehallintoviraston ja ELY-keskuksen alueen kautta, jolloin nämä arvioinnit pitää katsoa yhteistyössä useamman viraston kesken.

Miksi TUULI-hankkeen maakotkaselvitystä eli Tuulivoimarakentamisen vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan maakotkapopulaatioon -asiakirjaa ei ole otettu YVA:n liitteeksi? (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/02/Tuulivoiman-vaikutukset-Pohjois-Pohjanmaan-maakotkapopulaatioon.pdf>)

Oheisessa karttakuvassa näkyy selvästi, että hankealue kuuluu maakotkan tiheään alueeseen. Kartta on selvityksen sivulla 13 ja samalla sivulla todetaan, että maakotkan poikastuotto on tyypillisesti hyvin pieni. Hankealueelta on tehty useita maakotkahavaintoja. "Maakotka (Aquila chrysaetos) on vaarantunut (VU), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, lintudirektiivin liitteen I laji. Tutkimukset ovat osoittaneet, että maakotka karttaa ihmistä eikä pesi ihmistoiminnan välittömässä läheisyydessä. Pahin uhka onkin kaikenlainen häirintä pesäpaikoilla." (<https://www.metsa.fi/luonto-ja-kulttuuriperinto/lajien-suojelu/maakotka/>)

TUULI-hankkeen maakotkaselvityksen tulosten mukaan 2 km suojaetäisyys pesästä ei lähtökohtaisesti ole riittävä maakunnallisesti merkittävien tuulivoima-alueiden ja erittäin suurten, (kokonaiskorkeus 300m), voimaloiden hankkeissa. Selvityksessä käytetyillä menetelmillä, suunnitelluilla voimalapaikoilla ja 300m korkeilla voimaloilla ja suunnitelluilla määrillä, yksittäisille reviereille tarvittavan suojavyöhykkeen laajuudeksi muodostui noin 2,5-6 km aktiivisista pesistä laskettuna.

"Suojealueilla on suuri merkitys Etelä-Suomen maakotkakannan turvaamisessa sekä saalistusalueina että pesimisympäristöinä. Pohjois-Pohjanmaalla tarkastelluista 89 maakotkareviireistä noin 50 % reviereistä vähintään yksi aktiivinen pesä sijoittuu Natura-alueelle. Maakotkareviireille sijoittuu noin 170 Natura-aluetta, joista ydinreviirille (4 km pesäpuskurilla valittuna) noin 50 aluetta. Suojealueille on siksi erityisen tärkeitä jättää laajat suojapuskurit. Hyvin laajoissa hankkeissa tai useiden hankkeiden yhteisvaikutusten vuoksi tarvetta voi olla laajempiinkin suojavyöhykkeisiin sekä kotkille tärkeiden muiden alueiden huomiointiin. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on tärkeää, että maakuntakaavojen tuulivoimama-alueiden rajauksissa ja kaavamääräyksissä huomioidaan arvioinnin tulokset sekä reviiri- että maakuntakohtaisesti varmistuen siitä, että kaavaratkaisuista ei aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia maakotkalle kummallakaan aluetasolla. Ohjausvaikutuksen kannalta suositeltavaa on, että kaavarajaukset suunnitellaan siten, ettei selvityksen mukaisia riskialttiita voimalapaikkoja lähtökohtaisesti sisällytetä rajauksiin." (s.26-27 <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/02/Tuulivoiman-vaikutukset-Pohjois-Pohjanmaan-maakotkapopulaatioon.pdf>)

Eläimistö

25.3.2025

PS

Pintavesiin voi kohdistua rakentamisen aikana kiintoaineskuormitusta ja valuma-alueen muutoksia yms. Näiden vaikutusten merkittävyys arvioidaan kaavaluonnoksen tausta-aineistona esitetyn YVA:n sivun 153 taulukossa vähäisiksi. Nämä vaikutukset voivat kuitenkin olla myös suuria alueella eläville saukoille. Kuvat talomme päädyssä virtaavasta Vaikonojasta, jossa saukot ovat eläneet tyytyväisiä vuosikymmeniä.

YVA selvityksen luvussa 14.2.2. mainitaan, että alueella esiintyy mahdollisesti direktiivilajiston saukko, mutta luonto ja linnustonselvityksen aikana ei havaittu merkkejä saukosta. Yllä olevat kuvat kotimme rannasta osoittavat, että saukkoja elää Vaikonojassa eli hankealueella ja sen vaikutusalueella (havaintoja myös Ruokolammin yläpuolelta). Alueelle ei saa kaavoittaa, saati rakentaa tuulivoimaloita. Vaikka saukko on lajina Suomessa elinvoimainen, kuuluu se kuitenkin EU:n luotodirektiivin liitteessä IV mainittuihin eläinlajeihin ja edellyttää Suomen luonnonsuojelulain mukaan tiukkaa suojelua. ”Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymistä tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.” (Luonnonsuojelulaki 9/2023, Luku 8, 77§)

Mielestämme YVA:ssa tehty luontoselvitys ei ole ollut riittävä, koska alan asiantuntijat, eivät ole havainneet esim. saukkoa, joka kuitenkin elää hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä? Natura-arvioinnissa luvussa 6.2. todetaan, että Mato-oja saattaa sisältyä saukon elinpiiriin. Kuviamme perusteella Vaikonoja selvästi kuuluu saukon elinpiiriin, joten vähäiseksi arvioitu vaikutus ei pidä paikkaansa. Vaikutus on vähintäänkin kohtalainen, ellei jopa suuri, koska hankealue vaikuttaa laajasti Vaikonojan valuma-alueeseen. Nämä seikat on huomioitava kaavoituksen toteuttamiskelpoisuutta arvioitaessa.

Hankealueella olemme havainneet viimeisten parin vuoden aikana myös ilveksiä, jotka myös kuuluvat EU:n luotodirektiivin liitteeseen IV ja vaativat tiukkaa suojelua. Tuoreimmat havaintomme ovat viime keväältä. Olemme nähneet myös ilveksen pennun emonsa kanssa. Susista on myös useita havaintoja ja alue kuuluu niin kutsutun Nivalan lauman reviiriin. Hankealueella tai sen rajalla on myös susien pentupesä, josta on ilmoitettu alueen petoyhdyshenkilölle, joka on käynyt paikan tarkistamassa. Hän myös otti ulostenäytteitä arvioitavaksi.

Tässä kohtaa on huomioitava myös muiden Nivalan lauman reviirille suunnitteilla olevien hankkeiden yhteisvaikutus ja myös reviirin ulkopuolelle jo toteutettujen tai suunnitteilla olevien alueiden

25.3.2025

PS

vaikutus. Nivalan susilauman reviiri on jo saarrettu kaikista ilman suunnista joko valmiilla tai rakenteilla olevilla tuulivoimapuistoilla. Reviiri tulisi hankkeiden toteutuessa pirstoutumaan todella paljon, mikä heikentäisi huomattavasti lajin elin ympäristöä, mikä on jo tällä hetkellä puristuksissa Kalajoen, Sievin ja Haapaveden sekä Oulaisten pohjoispuolen tuulivoimala-alueiden välissä. YVA selonteossa selitetään s. 194, että alue ei sijoitu Nivalan reviirin keskiosiin. Ei luonnonsuojelulaki ota kantaa sille onko alue keskellä reviiriä vai reunassa. Sudet voivat levähtää ja pesiä myös reviiri-alueensa reunoilla. Suden kaatoluvan hakeminen tai hakematta jättäminen ei myöskään mitenkään puolla tuulivoimaloiden rakentamista. Meillä on varma havainto susien pesästä, josta n. 100m päähän on suunnitteilla tuulivoimala. Susien varmennettu (Luken asiantuntija) pesä on tilamme alueella. Tällainen tuulivoimaloiden sijoittelu, ei voi mitenkään olla hyväksyttävää kaavoituksessa.

Susiselvityksestä :

”Sudet kuitenkin kuuluvat poronhoitoalueen ulkopuolella luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Kajaanin Murtomäen tuulivoimahanketta koskevan osayleiskaavapäätöksen kumoaminen korkeimmassa hallinto-oikeudessa myös osoitti, että susiin kohdistuvat kielteiset vaikutukset voivat olla este hankkeen toteuttamiselle. Vaikka sudet ovatkin elintapojensa puolesta generalisteja, jotka sopeutuvat monenlaisiin olosuhteisiin ja liikkuvat laajalla alueella, niille voi aiheutua kielteisiä vaikutuksia tuulivoimahankkeista, mikäli rakentamisalueet sijoittuvat lisääntymisen kannalta keskeisille paikoille tai rakentaminen muuttaa susien ravinnonhankintamahdollisuuksia. Lisääntymisen kannalta keskeinen ajankohta, jolloin häiriötä on vältettävä, on kevät ja alkukesä, kun taas ravinnonhankinnan kannalta kriittistä aikaa on talvi. Kaikkein hiljaisimmat ja erämaisimmat ja siten myös susille tärkeimmät alueet tulisi jättää kokonaan tuulivoimarakentamisen ulkopuolelle siellä, missä hanke sijoittuu jonkun susireviirin alueelle. Puuston kaatamisen ja maanrakennustöiden aloittamista tulisi välttää lisääntymiselle herkkänä aikana, joka ajoittuu keväälle ja alkukesälle. Mikäli nämä työt ovat keväällä jo käynnissä, sudet pystyvät vetäytymään rauhallisemmille alueille, missä pesinnälle ei aiheudu häiriötä.” (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla TUULI-hanke Susireviiriselvitys 12/2021)

Samoin kuin saukko, ovat ilves ja susi lajeina nykyään Suomessa elinvoimaisia, se ei kuitenkaan poista EU:n luontodirektiivin tiukkaa suojelua, eli lisääntymis- ja tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Viitasammakon esiintymisalueet on mainittu selvityksessä. Näiden alueiden kiertäminen myllyillä heikentää myös niiden luonnonmukaista ympäristöä. Onko luonnonsuojelulain hengen mukaista kiertää suojeltavat alueet teollisuuslaitoksilla? Natura-arvioinnissa sivulla 14 nostetaan esiin tutkimus (Caorsi ym., 2019), jonka perusteella sammakkoeläimet ovat erityisen herkkiä äänille ja sekä tieliikenteen että tuulivoimaloiden aiheuttaman värähtelyn on ulkomailta todettu heikentävän niiden kommunikaatiota. Lisäksi Natura-arvioinnissa todetaan s. 14, että Natura-alue on soveltuvaa elinympäristöä ja lisääntymispaikkoja viitasammakolle ja siten alueeseen kohdistuvat meluhaitat voivat vaikuttaa viitasammakkoon negatiivisesti erityisesti soidinaikana. VE1:ssä lähimmät tuulivoimalat ovat niin lähellä Natura-aluetta, että meluhaitat nousevat alueella yli suosituksen 40dB. Selvitysten mukaan viitasammakkoja ajatellen myllyjen tulisi olla elinympäristöistä yli kilometrin päässä, jottei melu vaikuta liian haitallisesti lajiin. Natura-arvioinnissa sivulla 28 todetaan, että VE1 ja

25.3.2025

PS

VE3 aiheuttavat kohtalaisen muutoksen viitasammakon elinolosuhteissa. Viitasammakon elinolosuhteita ei saa EU direktiivin mukaan heikentää!

Tuulivoimaloiden suunnittelijat pitävät epätodennäköisenä öljyvahinkoja, ja silti niitä tapahtuu, viimeksi Pyhäjoella ja öljyä levisi satojen metrien alueelle. Tämä riski on huomioitava myös viitasammakon elinalueen ympärillä! Tuulivoimalat saattavat hävittää joitain näiden kaikkien lajien tärkeitä paikkoja ja takuuvarmasti ainakin heikentäisivät niitä. Siksi Rahkola-Hautakangas alueelle ei tule kaavoittaa tuulivoimaloita.

Luonnonsuojelun kannalta YVA selonteon typerin väite on luvussa 14.4.4 esitetty maakunnan ekologinen verkosto, että eläimet voivat kiertää Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alueen tarvittaessa alueen ja taajama-alueiden välistä sekä pohjois- tai eteläpuolelta, jos eivät uskalla mennä alueen läpi. Alueen länsipuolella on iso maantie, Ouluntie nro 86 ja ekologinen yhteys rajautuu tien lisäksi tiheään asutukseen ja maanviljelykseen sekä etelässä että pohjoisessa. Idässä ekologista yhteyttä pilkkoo tai oikeastaan katkaisee viimeistään tie nro 800 Ylivieska-Haapavesi välillä. Mikäli Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alue rakennetaan, luo se lisää painetta reuna-alueille ja lisää näihin myös peura ja hirvikolarien riskiä, kun eläimet yrittävät ohittaa hankealuetta taajamissa.

Sivulla 199 YVA:ssa esitetyssä taulukossa vaikutusten merkittävyyden väitetään olevan EU:n luontodirektiivi liitteen IV lajistolle pl. suurpedot kohtalainen VE1 ja 3 ja vähäinen VE2. Tämä ei pidä paikkaansa, alueella on useita direktiivin mukaisia lajeja, jolloin merkittävyyttä ei voi pitää vähäisenä vaan vähintäänkin suurena, ja jopa erittäin suurena. Alue ei ole voimakkaasti metsätalousvaltaista, jolloin näin laajassa mittakaavassa tehtävä teollinen rakentaminen on merkittävä muutos myös alueen suurpedoille samoin myös metsäpeuralle.

Liitteessä 5 Luontoselvitys, mainitaan sivulla 7, että alueella liikkuneet biologit ovat kykeneviä havainnoimaan useita lajiryhmiä yms. Millä tämä perustellaan? Heidän koulutustaan ja työkokemustaan ei ole avattu. Onko tässä luotettava vain heidän sanaansa? Mikä on asiantuntijoiden taso, jos eivät havaitse alueella todistetusti eläviä eläimiä kuten saukkoa? Villieläimiä ei näe muutenkaan päivittäin, varsinkaan jos ei jää pitkäksi ajaksi paikoilleen seuraamaan. Useat kohtaamiset ovat olleet sattumia, kun olemme tulleet töistä kotiin. Luontoselvityksissä kerrotaan, että havaintoja tehneet biologit ja muut asiantuntijat ovat näiden muutamien päivien aikana kiertäneet useissa pisteissä alueella, he eivät ole viettäneet pitkiä aikoja yhdessä pisteessä. Tämän ja aiempien perusteluiden pohjalta lienee jo selvää, ettei luontoselvitykseen käytetty aika ole ollut riittävää. Lisäksi puolueettomat esim. yliopistojen teettämät tutkimukset olisivat mielestämme olleet luotettavampia kuin kuntaliiton omistaman konsulttiyhtiön työntekijät. Kuntaliiton omistajat hyötyvät tuulivoimahankkeista ja myös tähän selvitystyöhön palkattu heidän omistama konsulttiyhtiö.

"Tuulipuistohanke pirstoo yhdessä metsätalouden kanssa suurpetojen ja hirvieläinten elinympäristöjä." (Natura-arviointi s. 28). "Elinympäristöjen muutosta merkittävämpi vaikutus on lisääntyvän liikkumisen aiheuttama ympärivuotinen potentiaalinen häiriö. Tuulivoimaloille rakennetaan kattava tieverkosto ja läpi vuoden auratut tiestöt, mikä lisää myös virkistyskäyttöä Natura-alueen ympäristössä ja koko hankealueella. Tämä heikentää alueen aiemmin erämaista luonnetta ja aiheuttaa etenkin suurpedoille häiriöitä mm. niiden lisääntymisaikaan kevättalvella,

25.3.2025

PS

jolloin metsäympäristö on aiemmin ollut rauhallista auraamattomien teiden alueilla.” (Natura-arviointi s.28)

Kaavaluonnoksen sivulla 42 kerrotaan vihreätaustaisessa tekstissä, että yhteneväisyyden vuoksi teksti perustuu YVA-selostuksen tietoihin ennen Luonnonvarakeskuksen uusimman raportin (14.6.2023) julkaisua. Osio päivitetään kaavaehdotusvaiheessa uusiempien tietojen perusteella.

Onko osio nyt päivitetty? Eikö nyt olla jo kaavaluonnosvaiheessa? Miksei tätä Luonnonvarakeskuksen uusinta raporttia ole nimetty liitteenä? Tämä on huomioitava nyt.
<https://www.luke.fi/fi/seurannat/susikannan-seuranta/susikanta-on-kasvanut-hieman>

Viimeisimpiä DNA näytteitä susista on löydetty myös hankealueelta. Lisäksi vuonna 2022 julkaistu Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittäminen: Loppuraportti 2022 kertoo, että susi kanta ei ole Suomessa vielä tarpeeksi vahva, vaan susi vaatii edelleen tiukkaa suojelua. (<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/552242>)

Natura-alueet, luonnonsuojelualueet ja niitä vastaavat kohteet

Mielestämme ei ole oikein, että Iso-Honkanen Natura ja Luonnon suojelualue kierretään kaavassa kolmelta sivulta neljästä tuulivoimaloilla. Uuden luonnonsuojelulain mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnon arvoja ei saa merkittävästi heikentää. (Luonnonsuojelulaki 9/2023 Luku 5, 34§). Tässä on tärkeää huomioida myös Puution luonnonsuojelualue YSA203033, joka on Rahkola-Hautakankaan alueen itäpuolella. Ei voi olla luonnonsuojelulain mukaista tehdä näin lähelle luonnonsuojelualueita isoa tuulivoimapuistoa. Kaavaluonnoksen tuulivoima-alue tulee varmasti vaikuttamaan paikalliseen pienilmastoon ja maanlouhinta- ja perustustöiden kautta vaikutukset voivat ulottua myös Natura-alueen maapohjaan, muuttamalla maanrakennetta alueen välittömässä läheisyydessä. Esim. jos ympärillä louhitaan, muutetaan veden virtausta tai kerääntymistä, saattaa se muuttaa Natura-alueen vesimääriä ja muuttaa pysyvästi ekosysteemiä.

Tässäkin hankkeessa tulee huomioida Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmasto-vaihemaaakuntakaavan Kaavaselostus, joka on julkaistu 21.6.2022. Selostuksessa on määritelty mm. suojavyöhykkeet:

”Alueille määriteltiin myös suojavyöhykkeet, joiden avulla varmistetaan, ettei tuulivoima aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia (taulukko 3).” s. 28. ”Natura-alue (SPA), suojeluperuste linnusto 1000 m Suojelun perusteena olevia luonnon arvoja ei saa merkittävästi heikentää (LSL 64 §), Natura-alue (SAC), suojeluperuste luontotyytit 500 m / huomioitu kohdekohtaisesti Suojelun perusteena olevia luonnon arvoja ei saa merkittävästi heikentää (LSL 64 §)”

VE1:ssä yllä mainittu suojavyöhyke 500m ei suunnitelmakuvien mukaan toteudu. VE2 ja VE0:ssa suojavyöhyke toteutuisi. Natura-arvioinnissa s. 9 todetaan myös, että maastonselvitykset eivät kattaneet Natura-aluetta kokonaan, vaan ne ulotettiin alueelle noin 0,5km alueen itälaiteesta. Maastonselvitystä ei voi mielestämme pitää riittävänä.

Lisäksi liitteessä 9, Natura arviointi, nostetaan esiin, että tuulivoimaloista aiheutuva meluhaitta ylittää myös Natura-alueille. Tällöin Natura-alueiden käyttö virkistykseen ja eliöstön ja kasvilajien

25.3.2025

PS

tarkkailuun hankaloituu ja jopa estyy. Lisäksi selvityksessä s.31 todetaan, että Iso- ja Pikku-Honkanevan Natura-alueille aiheutuu hankkeen toteutuessa suoria ja välillisiä vaikutuksia. Esimerkiksi tie on tulossa VE1:ssä 250m etäisyydelle Natura-alueesta, mikä tulisi vaikuttamaan alueen olosuhteisiin merkittävästi, esimerkiksi yksikin työkoneen öljyvuoto pilaa aluetta vuosikymmeniksi. VE2:ssa etäisyys olisi melkein 800m, jolloin vaikutukset olisivat pienempiä, mutta silti mielestämme liikaa. Natura-arvioinnissa s. 14 on todettu, että esim. viitasammakoille melu on vahingollista varsinkin soidinaikaan, ja melua tulee liikaa vielä n. 1km etäisyydellä sekä rakentamisen että käytön aikana. Siksi VE2 on ehdottomasti parempi vaihtoehto Natura-alueen kannalta, mutta siinäkin lähimmän voimalan etäisyyttä Natura-alueesta tulisi kasvattaa ainakin 200metrillä.

Natura-arvioinnissa tuodaan myös esiin, että Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan mukaisesti pitää huomioida, se että jos vaikutus on epävarma, suunnitelma myös heikentää merkittävästi Natura-arvoja, eli on noudatettava ns. varovaisuusperiaatetta. Natura-arvioinnissa esitetään, että pesimälintujen liikkuvuuden ennustaminen on mahdotonta, joten siihen liittyy suuria epävarmuuksia. Paikallisesti alue on erittäin merkittävä. ”Iso Honkaneva – Pieni Honkanevan Natura-alueella esiintyy elinympäristöjen sekä alueen erämaisuuden perusteella todennäköisesti myös muuta eläinlajistoa, kuten viitasammakkoa, hirveä, metsäpeuraa ja suurpetoja sekä yleisiä piennisäkkäitä ja pienpetoja.” (Natura-arviointi 2022 s. 21)

Natura-arvioinnin sivulla 28 todetaan myös, että alue on luonteeltaan erämainen ja siellä liikkuu varmasti suurpetoja. Suurpetojen ja hirvieläinten herkkyys muutoksille on kriteeristön mukaan kohtalainen tai suuri. Vaihtoehdot VE1 ja VE3 ovat täten poissuljettavia, koska niitä aiheutuu enemmän häiriövaikutusta ja ne arvioinninkin mukaan heikentävät Natura-alueen erämaista luonnetta.

Olemme samaa mieltä Natura-arvioinnin sivun 30 viimeisestä lauseesta. ”Yhteisvaikutusten vuoksi seudullisen suojelualueverkoston olosuhteet ja toimivuus korostuvat ja Natura-alueiden rooli elinympäristöjä ylläpitävänä alueena on entistä merkittävämpää.” Mielestämme VE0 olisi paras vaihtoehto. VE2 voi olla toteutettavissa, mikäli voimala määrää vähennetään ja vähintäänkin siirretään Natura-aluetta lähinnä olevat voimalat riittävän kauaksi. Natura-arvioinnissakin esitetään lieventäviksi toimenpiteiksi aluetta lähinnä olevien 5 voimalan poistamista kokonaan suunnitelmista VE1 ja VE3 tai sijoittaminen etäämmälle tai tiesuunnitelman muuttaminen.

Samaa näkökulmaa tuodaan esiin tuoreessa Helsingin yliopiston tutkimuksessa, josta on kirjoitettu Maaseudun tulevaisuudessa. MT Metsä Ympäristö -osiossa 22.9.2023 klo 18:45, Jukka Hämäläinen. ”Tutkijoiden mielestä lajikadon pysäyttämiseen ei riitä vain se, että suojeluun varataan pieniä maa-alueita sieltä täältä. Suojelualueiden vaikutusten tehostamiseksi Santangelilla on selkeä suositus: ”Tärkeintä on, että sopivia elinympäristöjä on saatavilla muuallakin kuin vain suojelualueilla. Suojelualueet voivat toimia ikään kuin pelastusveneinä, mutta pitkällä aikavälillä veneetkin tarvitset turvasataman.” Molempien tutkijoiden mielestä tärkeintä on hoitaa nykyisiä suojelualueita entistä paremmin sekä lisätä niiden välisiä kytköksiä uusilla suojelualueilla. ”Meidän tulee kuitenkin myös parantaa suojelualueiden ulkopuolella olevia ympäristöjä niin, että ne säilyvät elinkelpoisina. Lajeille täytyy löytyä turvasatamia myös suojelualueiden ulkopuolelta.”

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

25.3.2025

PS

YVA:ssa esitetään mahdolliseksi, että keskellä aluetta olevien voimalaitosten lentoestevalot voivat olla himmeämpiä, jotta ympäristöön välittyvä valon määrä vähenisi. Tämä ei auta 2-5km päässä asuvia, koska reunimmaisten voimalaitosten valoja ei voida kuitenkaan himmentää. Vaikka valot eivät itsessään vilkkuisi, aiheuttaa lapojen pyörivä liike sen, että valot näyttävät vilkkuvan. Taloudessamme asuva kärsii valoherkstä migreenistä, josta on työterveyshuollon erikoislääkärin todistus. Valoherkässä migreenissä kirkkaat valot, vilkkuvat valot yms. aiheuttavat migreenikohtauksia. Aurinko nousee talostamme katsottuna tuulivoimaloiden takaa, jolloin lapojen pyörintä aiheuttaa valon välkkeen heti auringon noustessa makuuhuoneeseemme. Tuulivoimaloiden lavoista heijastuva auringonvalo sekä lentoestemerkinnot loisivat kohtuuttoman valosaasteen määrän, jolloin asuin ympäristömme muuttuisi mahdottomaksi elää ja asua. Myös stressi lisää migreenikohtausten määrää. Tämä koko YVA-prosessi ja uhka tulevasta tuulivoimala-alueesta on lisännyt asukkaiden stressiä ja huonontanut elämän laatua merkittävästi.

Terveystensuojelulain 19.8.1994/763 mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Tuulivoimaloiden rakentaminen ja niiden kymmeniä vuosia jatkuva toiminta ei edistä eikä ylläpidä meidän tai muiden lähialueella asuvien terveyttä. Jo suunnitteluvaihe aiheuttaa valtavaa kuormitusta, kun tietoja pitää etsiä ja seurata ilmoituksia ja tulkita virkamiesten kirjoittamia selostuksia. Puhumattakaan prosessiin käytettävästä kokonaisajasta, kun päätöstä joutuu odottamaan eri vaiheiden vuoksi vuosia.

Tuulimyllyjen pyörimisestä tuleva jatkuva humina ei ole vähäinen muutos, vaan erittäin suuri. Tällä hetkellä kotonamme ei ole mitään melua, joten vähäisenkin melun lisäys huonontaa asuinyhtymyyttämme. Liitteessä 1, luvussa 11.2 Vaikutuksen äänimaisemaan eli sivulla 23 mainitaan, että vaikutus on suuri, jos alueella on vähän teollista tai muuta melua aiheuttavaa toimintaa, vähän liikennettä, alhainen taustamelutaso. Lisäksi vaikutus on suuri, jos hankkeen aiheuttama muutos melutasossa on suuri. Miten määritellään tarkemmin kriteeristöissä käytetyt sanat jonkin verran, useita, melko paljon? Tässä olisi hyvä esittää esim. prosenttiosuudet alueen väestöstä tms., jonka pohjalta olisi läpinäkyvämpää tehdä arviointia, että vaikuttaako tuulivoimalan melu isoon vai pieneen osaan asukkaista.

Lisäksi melua aiheuttaa rakentamisen ja käytön lisäksi myös tulevaisuudessa voimaloiden käytöstä poisto. Luvussa 4.6. s. 31 mainitaan yhtenä vaihtoehtona perustusten räjäyttämisen. Meistä toisella on herkkä kuulo, tästä on myös lääkärinlausunto. Kuulo kuormittuu 5 päivänä viikossa töissä, joten hiljaisuus ja rauha kotona on ollut erittäin tärkeää palautumiselle ja oman terveyden ylläpitämiselle.

Vaadimme, että kaavoituksessa otetaan huomioon Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeen Viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys liitteineen. Raportin karttojen ja selvitysten mukaan Rahkola-Hautakaan alue kuuluu maaseutumaiseen, hiljaiseen alueeseen. Mielestämme alueemme on erittäin lähellä jopa luonnonrauhamaista aluetta, mikä on harvinaista lähialueellamme ja siksi vaalittava tarkoin. (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2021/12/Viherrakenne-ja-ekosysteemipalveluselvitys-liitteineen.pdf>)

YVA:n luvussa 6.4. määritellään vaikutusten luonnehdinta ja merkittävyys. Mielestämme asukkaiden kokemille vaikutuksille ei ole tässä YVA:ssa annettu riittävän suurta painoarvoa. Luvussa 6.4.1 kerrotaan, että tässä olisi huomioitu myös sosiaalinen ja sosioekonominen tausta, mutta kaaviokuvaa

25.3.2025

PS

ei avata selkeästi, jotta sen voisi ymmärtää alueella asuva henkilö, ilman asiantuntijan apua. Mikä painoarvo on annettu millekin taustatekijälle ja arvolle kriteerejä laadittaessa?

Myös taulukko 6-2 Vaikutuksen merkittävyyden arvioinnin perusteet jättää paljon kysymyksiä. Esimerkiksi erittäin suuri vaikutuksen merkittävyys kohdassa perusteeksi on kirjoitettu, että vaikutusten tulee ylittää hyväksyttävät rajat? Kuka tai millä perusteella määritellään hyväksyttävät rajat? Kun puhutaan asumisviihtyvyydestä ja asukkaiden terveydestä, ja heidän kokemastaan vaikutuksen suuruudesta, eikö silloin asukkaat itse määrittele nämä rajat? Tässä YVA:ssa nämäkin rajat on tullut konsulttiyhtiön toimesta.

YVA:n luvussa 7.9.4 väitetään, että tuulivoimahankkeen meluvaikutukset pysyvät laissa ja määräyksissä säädettyjen ohjearvojen alapuolella suhteessa asuinpaikkoihin ja että melun sekä välkkeen vaikutukset asutukselle jäävät olemattomaksi. Olemme tästä täysin eri mieltä. Kotimme pihaan ei kuulu tällä hetkellä mitään melua, siksi myös alle sosiaali- ja terveysministeriön desibelirajan alle jäävä melu on liikaa ja erittäin suuri muutos nykyiseen tilanteeseen. Työpäivät menevät jatkuvassa hälyssä, joten palautumiseen tarvitaan rauhallinen ja hiljainen ympäristö. Työpäivien jälkeisen palautumisen vaikeutumisella ja jopa estymisellä olisi suuret jopa kohtuuttomat vaikutukset terveyteen.

Mielestämme ei myöskään ole asiallista, että liitteessä 4 Melu ja varjostusmallinnus raportti, laadun tarkistuksen on tehnyt saman työnantajan toinen työntekijä. Onko tällä oikeasti pystytty varmistamaan raportin puolueettomuus ja laatu?

Liikenne

Paljonko hankkeen rakentamisen liikenteestä aiheutuu ympäristöpäästöjä? Kiviainesten kuljetus, tuulivoimaloiden osien kuljettaminen, henkilöstökuljetukset ja muu työmaaliikenne? Paljonko liikenne saastuttaa aluetta 2-3 vuotta kestävässä rakentamisen aikana? Alueella on vielä paljon naavaa ja muita jäkälälajeja, jotka ovat herkkiä ilman saasteille. Miten näille käy? Paljonko kuorma-autoista, henkilöautoista, nostureista ja muista polttomootoreilla käyvistä laitteista pääsee ympäristöön erilaisia kemikaaleja? Hydraulikkaöljyä, moottoriöljyä yms. nesteitä?

Liikenteen aiheuttamat päästöt on myös mahdollista laskea arvioitujen kuljetustarpeiden ja rakennuspäivien avulla. Lisäksi aiempien tuulivoimalahankkeiden avulla rakennuttajat voivat myös varmasti arvioida huoltotöiden aiheuttamat liikennepäästöt. Tällöin saataisiin kokonaisvaltaisempi kuva hankkeen ympäristövaikutuksista. Myös tuulivoimaloiden käytöstä poiston liikennevaikutukset tulisi arvioida. Luvussa 4.6. s. 31 kerrotaan, että myös käytöstä poisto vaatii huomattavaa määrää liikennettä ja aiheuttaa silloinkin päästöjä ympäristöön.

Eläinten kuten hirvien kulkeminen alueelta pois, voi lisätä kolaririskin kasvua ympäröivillä taajama-alueilla.

Sivulla 15 oleva kuva on TUULI-hankkeen Viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksestä sivulta 35. (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2021/12/Viherrakenne-ja-ekosysteemipalveluselvitys-liitteineen.pdf>) Kuvassa näkyy väyläviraston hallinnassa olevilla teillä hirvien aiheuttamat yleisimmät hirvivaara-alueet. Mielestämme tätä selvitystä ei ole huomioitu

25.3.2025

PS

tarpeeksi YVA:ssa. Rahkola-Hautakankaan alueelle suunniteltu teollisuusalue tulee muuttamaan hirvien elinympäristöä ja vaikuttamaan niiden vakiintuneisiin reitteihin ja tämä vaikuttaa myös liikenteeseen.

Suunnitellut tuulivoimalat ovat tulossa mm. Kantokyläntien molemmille puolille, tämä aiheuttaa etenkin talvella vaaraa tienkäyttäjille, koska lavoista irtoava jää voi lentää ajoradalle ja asua tienkäyttäjiin (esim. jalankulkijat ja autoilijat).

Ilmailuturvallisuus, viestintäyhteydet ja tutkat

Radioamatöörit ovat tärkeitä mahdollisissa poikkeus oloissa sekä vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa, meillä on radioamatööriasema käytössä. Tässä esimerkki toiminnasta: <https://yle.fi/a/3-9268716>

”Tiesitkö? Jos Suomi joutuu sotaan, tästä yllättävästä ryhmästä tulee yhteiskunnan tukipilari. Radioamatöörien osaamista hyödynnetään Suomessa erilaisten pienimuotoisten kriisien yhteydessä. Ulkomailla osaaminen on otettu laajemminkin käyttöön esimerkiksi sotilasyksiköiden alaisuudessa.” (Iltalehti, artikkeli julkaistu 10.6.2023 <https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/422d81a9-dad7-4082-9c90-23e91c65fe1c>) Radioamatööri on veloitettu osallistumaan hätäviestintään tarvittaessa, osallistuminen ei onnistu, jos alueelle rakennetaan näin valtava tuulivoima-alue.

Näin laaja hanke estää radiotaajuuksilla toimivat lähetykset sekä vastaanottoliikenteen. YVA:n luvussa 20.7 on selvitetty vaikutuksia viestintäyhteyksiin. Tuulivoimalat tulevat estämään kodistamme Haapaveden televisiomaston kautta tulevien lähetysten seurannan. Etäisyys toisille asemille on niin pitkä, että normaalilaitteistolla ei kanavia saada näkymään. Emme ole tyytyväisiä siihen tapaan, miten YVA:ssa tämäkin kuitataan sillä, että alueemme on harvaan asuttua. Lisäksi kotimme alueella on heikko kenttävoimakkuus jokaisella teleoperaattorilla, tuulivoimalat tulevat varmasti heikentämään mobiiliyhteyksiä entisestään. Tämä vaikuttaa myös alueella virkistys tarkoituksessa liikkuvien henkilöiden mahdollisuuteen saada matkapuhelimella yhteyttä verkkoon mahdollisissa hätätilanteissa. Oulaisten kaupungin on varmistettava, että alueella voidaan liikkua turvallisesti.

YVA:n liitteessä 2, sivulla 8 kerrotaan, että radiojärjestelmien käyttäjiltä on pyydetty lausunnot. Tässä ei ole huomioitu, että hankealueen välittömässä läheisyydessä on muitakin Viestintäviraston luvan mukaisia radiojärjestelmien käyttäjiä kuin teleoperaattorit, Digita tai muut ns. viranomaistahot. Osoitteessamme on aktiivinen radioamatööriasema, joka sekä lähettää että kuuntelee lähetyksiä ympäri maailmaa. Asemasta maksetaan Viestintäviraston mukaista taajuusmaksua. Taajuusmaksun maksajalta ei ole pyydetty lausuntoa. Onhan kaavoituksessa tiedostettu, että tällainen valtava hankealue vaikuttaa heikentävästi viranomaisten VIRVE-verkkoon sekä mahdolliseen varalla olevaan VHF-viestintäverkkoon.

Turvallisuus ja ympäristöriskit

Paljonko hankittavan kiviaineksen louhiminen saastuttaa ja vahingoittaa ympäristöä? Onko tätä yhteisvaikutusta arvioitu? Arviointiselostuksessa todetaan sivulla 39, että luontovaikutusten tarkastelu rajataan ensisijaisesti rakennuspaikkoihin ja niiden lähiympäristöön. Luonnossa ei ole

25.3.2025

PS

tarkkoja rajoja, niitä on mahdotonta mitata viivoittimella tai metrimitalalla. Sadevedet tulevat ja menevät pitkiäkin matkoja ja vievät mukanaan saasteita esim. huoltoajoneuvojen öljyvuotoja, jäähdytinnestettä yms. On perusteltua vaatia, että YVA:ssa ja kaavoituksessa olisi otettu ympäristö huomioon laajemmin. Liikenteen turvallisuudesta on heinäkuulta ikävä esimerkki. <https://yle.fi/a/74-20041637>

Entä rikkoutuvien tuulivoimaloiden vaikutukset luontoon? Pyhäjoella hydraulikkaöljyä roiskui luontoon satojen metrien alueelle. (lähde <https://yle.fi/a/74-20043333>) Miten kävisi tuulivoimaloiden välissä elävien viitasammakoiden, jos samanlainen hydraulikkaöljyn vuoto tapahtuisi alueella? Tai miten se vaikuttaisi saukkojen elinympäristöön?

Kalajoen maastopalo Mutkalammin tuulivoimapuistoalueella. Palossa tuhoutui yli 200 hehtaaria metsää ja palon takia evakuoitiin kymmeniä ihmisiä. <https://yle.fi/a/74-20042446> Palon jäljet tulevat näkymään alueella vuosikymmenten ajan. Millainen riski Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston alueella on metsäpalolle? Alueen tyypillistä metsää on kuivahko kangas sekä puolukka- ja varputurvekangas (YVA s.167). Riski on mielestämme suuri, varsinkin viimeaikaisten ilmaston muutosten perusteella. Metsäpalot ovat lisääntyneet eri puolilla maailmaa.

Eläinten kuten hirvien kulkeminen alueelta pois, voi lisätä kolaririskin kasvua ympäröivillä taajama-alueilla.

Elinkeinotoiminta ja luonnonvarojen hyödyntäminen

Oulaisissa on ollut työpaikkoja vuonna 2021 yhteensä 2792 ja Haapavedellä työpaikkoja on ollut yhteensä 2531. Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa 2021 yhteensä 4959 ja Ylivieskan seutukunnassa 2021 yhteensä 16 778. Työpaikkaomavaraisuus 2020 on ollut Oulaisissa 108,9 ja Haapavedellä 106,2 sekä Haapavesi-Siikalatvan alueella 102,4 sekä Ylivieskan seutukunnassa 100,8. Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100, on tilanne päinvastainen. (Lähde Tilastokeskus)

Tämän perusteella sekä Oulaisissa että Haapavedellä ja molempien seutukunnissa työpaikkoja on enemmän kuin alueilla asuu työllisiä, joten lisätarvetta uusille työpaikoille ei tilastojen valossa ole. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimatyömaan työpaikat eivät todennäköisesti hyödytä paikkakuntien omia työikäisiä eikä sitä kautta tule kunnallisveroa voimaloiden sijaintikuntiin. Toki palvelujen kysyntä kasvaisi, kun tuulivoimatyömaa olisi käynnissä, mutta tälläkin on vain hetkellinen 1-2 vuoden rakentamisajan vaikutus alueen elinkeinoelämään. Rakennustyövaiheen jälkeen rakennustyöntekijät siirtyvät seuraavalle tuulivoimatyömaalle, eivätkä enää tarvitse Oulaisten kaupungin tai Haapaveden kaupungin alueen yritysten palveluja.

Asuin ympäristömme on metsänhoidollista aluetta, talomme ympäriltä on vuokrattuna viljelyskäyttöön kaikki peltomme noin 10 hehtaaria. Metsähakkuista yms. ei ole aiheutunut meluhaittaa kuin hetkellisesti hakkuiden tai hakkeen teon ajaksi muutaman kerran vuodessa. Tässä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa laatijat ovat sitä mieltä, että tuulivoiman vaikutukset verrattuna metsätöistä aiheutuvaan meteliin ovat vähäisiä. Selostuksen laatijoista, ei kukaan ole

25.3.2025

PS

asunut täällä yli 10 vuotta, kuten me. Metsätöitä tehdään pääsääntöisesti talvella ja silloinkaan ei yhtäjaksoisesti 24 tuntia vuorokaudessa, joka päivä. Tuulimyllyt ovat täällä joka päivä, metsäkoneet vain metsänhoidollisten töiden ajan.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Puutionsaaren tuulivoimahankkeen yleiskaava on viimeisimmän tiedon mukaan (1.6.2023 Haapavesi-lehti ja 6.6.2023 Keskipohjanmaa -lehti) kumottu hallinto-oikeudessa kuntalain vastaisena, koska se sijoittuisi Nivalan susireviirin alueelle, eikä hankkeen vaikutuksia susiin liittyen ollut hallinto-oikeuden mielestä selvitetty tarpeeksi. Näiden kahden hankealueen yhteisvaikutus Nivalan lauman reviirille olisivat erittäin merkittävät, tästä syystä kumpaakaan hanketta ei voi toteuttaa.

Mielestämme ei ole riittävä selvitys yhteisvaikutuksista, että luetellaan eri etäisyyksillä olevat, suunnitteilla tai rakenteilla olevat voimalaitokset. Sivulla 284 on lueteltu lähialueen hankkeet, mutta mitään yhteenlaskettuja määriä ei esitetä. Siksi olen ne itse käsin laskenut annetusta aineistosta, sen mukaan alle 50km säteellä toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja on yhteensä 26 tuulivoimapuistoa, joissa on yhteensä jo huimat 354 myllyä. Lukema on aivan liikaa alle 50 km säteellä, ei mikään ekosysteemi kestä tällaista kuormitusta!

Alle 20 kilometrin etäisyydellä on suunnitteilla vielä Rahkola-Hautakankaan 40 myllyn lisäksi 11 tuulivoimala-aluetta, jotka sisältävät yhteensä 175 myllyä, ja jopa enemmän, sillä Sikokankaan tuulivoima-alue on vielä esiselvityksessä, eikä tarkkaa suunnittelumäärää ole annettu, arvio on n. 10 myllyä.

Eli yhteensä alle 50 km säteellä kodistamme olisi 539 tuulimyllyä! Aivan käsittämätön määrä! Millainen on tällaisen myllymeren välke, varjostus, melu yms. haitat? Puhumattakaan lähialueen luontokadosta ja virkistysalueiden muutoksista!

Ylen uutisen mukaan, ks. johdanto, Pohjois-Pohjanmaalle on suunnitteilla yli 3000 tuulimyllyä! On aivan edesvastuutonta, ettei YVA:ssa edes tekstissä kerrota yhteenlaskettuja määriä ja toivotaan ettei kukaan jaksaisi niitä laskea, jottei karu totuus paljastuisi.

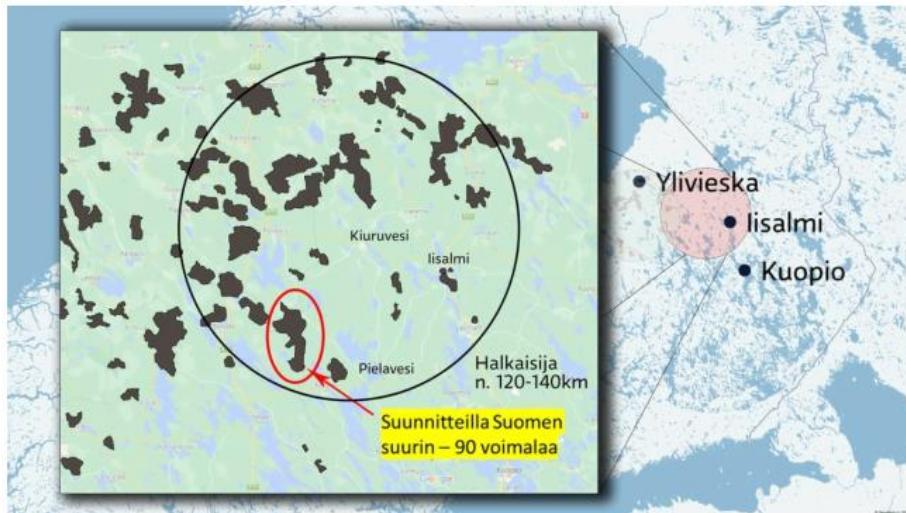
Milloin Pohjois-Pohjanmaalla herätään samoin kuin Itä-Suomen aluehallintovirastossa?

”Peräänkuulutamme ihmisten elinympäristöön liittyvien vaikutusten kokonaisarviointia ja sen merkitystä. Nyt siitä ei tunnu olevan vastuussa oikein kukaan. Tilannekuvakin päivittyy, jos nyt ei päivittäin, niin viikoittain.” (Lari Hölttä, ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja, Itä-Suomen aluehallintovirasto, <https://avi.fi/blogi/kirjoitus/-/blogs/tuoko-tuuli-eramaasta-huudon-vaienneen->)

Tässä esimerkki siitä, että yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa kannattaa laskea ja miettiä tarkkaan. Mielestämme olisi hyvä tarkastella koko maakuntaa ja mielellään myös koko Suomea, yli maakuntarajojen, jotta oikeasti saataisiin käsitys koko Suomen tuulivoimahankkeista. <https://yle.fi/a/74-20041540>

Nämä Itä-Suomeen suunnitteilla olevat tuulivoimalat muodostavat merkittävän vaikutuksen yhdessä Rahkola-Hautakankaan ja Puutionsaaren kanssa. Tässä kohtaa, alkaa vaikutukset olemaan suuria jo

myös kurjen muuttoreitille. ”Itä-Suomen aluehallintoviraston mukaan nykyinen hankekohtainen arviointi ei ole riittävä näin merkittävään tuulivoiman lisärakentamiseen.” <https://yle.fi/a/74-20041540> kuvan lähde: <https://yle.fi/a/74-20041540>

Tuulivoimahankeisiin varatut alueet on merkitty tummalla värillä. Ympyrän sisälle on suunniteltu yli 1400 tuulivoimalaa. Kuva: Antti-Petteri Karhunen / Yle, Lari Hölttä Itä-Suomen aluehallintovirasto

Selvityksen luvussa 22.9. todetaan, että ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista varsinkin maisemavaikutukset voimistuvat, koska lähialueella on muitakin hankkeita. Mielestämme tätä ei ole korostettu tai tutkittu selvityksessä tai kaavoituksessa riittävästi.

Myönteisenä yhteisvaikutuksena esitetään elinkeinotoimintaan tulevat uudet pysyvät työpaikat. Kuten tämän asiakirjan aiemmassa luvussa on jo todettu, alueella on työpaikkoja enemmän mitä alueella on työttömiä. Siksi tarvetta lisätyöpaikoille ei suoranaisesti ole, eikä tuulivoima välttämättä tuo muuttoliikettä alueelle, mikä lisäisi verotuloja alueen kunnille, joten elinkeinotoimintaan liittyviä vaikutuksia on hankala arvioida luotettavasti.

Melun yhteisvaikutuksissa on laskettu, ettei yhteisvaikutukset ylitä missään kohteessa 40dB melurajaa. Mielestämme myös kotiimme ulottuva 35dB melu on jo liiallista, koska aiemmin tällaista jatkuvaa melua ei ole kotiimme kuulunut. Melu tulee heikentämään asuinviihtyvyyttämme ja elämän laatuamme huomattavasti. Puhumattakaan vapaa-ajan asunnosta, joka on rakennettu myös luonnon rauhaan, jos hanke toteutuu, ei enää voida puhua luonnon rauhasta.

”Tuulivoimalaitokset kuitenkin muuttavat maisemaa ja vaikuttavat siten myös virkistyskokemukseen. Vaikka Pohjois-Pohjanmaalla on runsaasti metsiä ja soita, ei maakunnan rannikolla enää ole jäljellä luonnonrauha-alueita, ja hiljaisetkin alueet ovat pääosin pienialaisia ja pirstaleisia. Maakunnan merkittävimmät luonnonrauha-alueet sijaitsevat Olvassuolla, Litokairassa, Syötteellä, Oulangalla sekä Kuusamon vanhoissa metsissä, lisäksi pienialaisempia hiljaisia alueita ja luonnonrauha-alueita on maakunnan itä- ja pohjoisosissa rannikkoaluetta lukuun ottamatta. Kun tuulivoimarakentamista ohjataan maakuntakaavoituksella, olisi ensiarvoisen tärkeää, että maakunnan eteläosassa

25.3.2025

PS

pystyttäisiin säilyttämään myös hiljaisia alueita.” (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2021/12/Viherrakenne-ja-ekosysteemipalveluselvitys-liitteineen.pdf> s.47)

Vaadimme, että Rahkola-Hautakankaan alueelle ei kaavoiteta tuulivoimaloita, vaan valitaan VEO ja säilytetään maakunnan eteläosassakin vielä jäljellä olevia hiljaisia alueita.

Kaavan suhde muihin suunnittelutasoihin

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

Tavoitteiden väitetään toteutuvan, mutta olemme tästä erimielisiä. Rahkola-Hautakankaan alue ei edistä hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, sillä se lisää tiestöä erämaahan, johon ei ole tarkoitustakaan ollut muutoin päästä kulkemaan autolla. YVassa ja OAS:ssa tai Kaavaselostuksessa ei tuoda esiin mitään sellaista tiestön parannusta, joka vaikuttaisi alueen työmatkaliikenteeseen tai julkiseen liikenteeseen. Sähkön hinta on edullista, tänään 25.9.2023 se on ollut lähes nollassa ja tämän povataan jatkuvan jopa viikkoja. (<https://yle.fi/a/74-20051676>) Siksi ei ole perusteltua väittää, että tällä uudella tuulivoima-alueella luotaisiin parempia edellytyksiä elinkeinoelämälle. Pohjois-Pohjanmaan tai Suomen tuulivoimantuotanto ei ole tästä yhdestä hankealueesta kiinni.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselä ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu

ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

- Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

Yllä olevien kahden tavoitteen väitetään myös toteutuvan. Olemme eri mieltä, koska hanke ei tukeudu olemassa olevaan rakenteeseen. Suunnittelualueella ei ole kuin muutama metsäautotie, ei muuta teollista tai muuten rakennettua ympäristöä, johon rakentamisessa voisi tukeutua. Eikä kyseessä ole suuren kaupunkiseudun luominen tai eheyden vahvistaminen sellaisten välillä. Haapavesi, Oulainen ja Ylivieska eivät ole suuria kaupunkiseutuja, ei edes Suomen mittakaavassa. Sähkönsiirrossakin voidaan hyödyntää vain osittain jo olemassa olevia rakenteita.

Terveellinen ja turvallinen ympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

25.3.2025

PS

- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Mielestämme kaavoituksessa ei ole huomioitu riittävästi alueen lähiympäristöä ja luonnontilaa, selvitykset eivät ole olleet riittäviä, vaikka kaavaselostuksessa ja YVA:ssa näin väitetään. Tuulivoimaloita ei ole sijoitettu mahdollisimman etäälle asutuksesta missään kaavavaihtoehdossa. Myllyjä on vähennettävä reilusti, jotta riittävä etäisyys asutukseen saadaan säilytettyä (mielestämme vähintään 5km) tai jätettävä kokonaan rakentamatta.

Meluhaittojen huomioiminen ei ole riittävää esim. viitasammakon osalta, tutkimuksissa on osoitettu, että melu ja värinä ovat haitallisia viitasammakon viestinnälle. Myöskään suunnitellun hankealueen välittömässä läheisyydessä asuvina, emme hyväksy 35dB melua kotiimme, koska aiemmin kotiimme ei ole kuulunut mitään ympärivuorokauden jatkuvaa melua. Terveysvaikutuksia ei myöskään ole mielestämme huomioitu riittävästi ks. luku Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä.
- Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

Tässä hankkeessa ei mielestämme ole vielä YVA:n, tämän OAS:n tai Kaavaselostuksenkaan perusteella huolehdittu riittävästi valtakunnallisesti arvokkaiden ympäristöjen tai arvojen turvaamisesta. Hanke ei myöskään edistä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden paikallisten alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä, vaan hankaloittaa ja jopa estää niitä. Laajemman tiestön rakentaminen alueelle kuormittaa välittömässä läheisyydessä olevia Natura-alueita, vaarantaa arkeologiset löydökset ja häiritsee alueella eläviä luonnonsuojelulain mukaan suojeltavia eläimiä sekä lintuja. Mielipiteemme tarkemmat perustelut löytyvät tämän asiakirjan aiemmista luvuista.

Lisäksi Kaavaselosteen sivulla 71 väitetään että ”Tuulivoimalla edistetään luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä, koska tuulivoima ei energiamuotona kuluta uusiutumattomia luonnonvaroja energian tuottamiseen.” Tämä johtaa harhaan. Tuulivoimalan rakentamiseen tarvitaan uusiutumattomia luonnonvaroja, itse voiman osissa ja voimalassa on öljyä yms. voiteluaineita, joita tarvitaan myllyn toimintaan.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

25.3.2025

PS

– Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet.

– Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Usean voimalan yksikkö on eri asia kuin kymmenien voimaloiden rypäs. Mikäli Rahkola-Hautakangas ja Puutionsaari toteutuvat molemmat, tulee tälle suunnittelualueelle ja sen välittömään läheisyyteen jo yhteensä enemmän tuulivoimaloita mitä esimerkiksi naapurikaupungissa Kalajoella on kokonaisuudessaan rakennettu tähän mennessä.

Miksi kaavaluonnoksesta on jätetty kokonaan pois OAS:ssa mainittu Tehokas liikennejärjestelmä - tavoitteet? Tässä kuitenkin mielipiteemme OASissa mainittuun valtakunnalliseen alueiden käyttötavoitteeseen.

Tehokas liikennejärjestelmä

– Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja - palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

– Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Hankealueelle suunnitteilla olevat tiet eivät tule parantamaan muuta henkilö- ja tavaraliikennettä kuin hankealueelle tarvittavaa liikennettä. Ainakaan tällaisista parannuksista muuhun tiestöön ei ole YVA:ssa tai muissa asiakirjoissa esitetty suunnitelmia. YVA:ssa ei myöskään ole kerrottu miten hanke turvaisi kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuutta ja kehittämismahdollisuuksia, puhumattakaan satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuuksia.

Toteutuksen ajoitus ja seuranta

Ympäristövaikutusten seurantaohjelma ei ole mielestämme riittävä, nämä seurantatoimiksi nimetyt asiat olisi pitänyt tehdä tässä suunnitteluvaiheessa, tällöin selvitykset olisivat huomattavasti laadukkaampia ja antaisivat oikeamman kuvan hankealueesta.

Seurantaohjelmasta puuttuu lisäksi vastuutahot, niitä ei ole nimetty. Kuka näitä seuraa? Oulaisten kaupungin erikseen tähän nimeämä virkamies, joka hoitaisi kaikkien kaupungin alueelle rakennettavien tuulivoimaloiden seurannan? Vai ulkopuolinen taho? Vaadimme, että seurantaohjelmaa tarkennetaan ja nimetään vastuutahot ja tarkemmat seurantatavat sekä ympäristövaikutusten, linnuston, melun ja muun seurannan osalta. Lisäksi on nimettävä valvova taho, eli kuka aidosti puolueeton taho seuraa ja arvioi seurantaohjelman toteutusta, ELY-keskus?

Seurantaohjelmassa on vielä aivan liikaa aukkoja ja mahdollisuuksia, se ei ole vielä selkeä toteutettavissa oleva suunnitelma, johon selkeästi oltaisiin kaupungin puolella valmiita sitoutumaan.

25.3.2025

PS

Seurantaohjelma on tärkeä, se tulee laatia huolella, mutta se ei korvaa huolella ja aidosti tutkimalla tehtyjä selvityksiä alueen soveltuvuudesta teollisuusalueeksi.

Yhteenveto

Mielestämme kaavoitettavana oleva Rahkola-Hautakangas ei ole valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen, emmekä tule kaavoitusta hyväksymään. Kaavoitus ei myöskään noudata voimassaolevaa 3. vaihemaakuntakaavaa (2022). Kaavoituksessa on ehdottomasti huomioitava maakuntakaavan aluerajaukset. Tällöin ainoastaan VE2 on hyväksyttävä maakuntakaavan näkökulmasta, jos siitä poistetaan 3 itäisintä myllyä, jolloin alue sisältyy maakuntakaavan tv-1 alueeseen.

”Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.” (Kaavaselostus s. 78)

Rahkola-Hautakankaan suunnittelussa maakuntakaavan tv-1 alueen sisälle ja ulkopuolelle suunnitellut voimalat lisäävät merkittävästi haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon ja muuhun ympäristöön liittyen kuten tämän asiakirjan aiemmat luvut osoittavat. Tämän vuoksi maakuntakaavan lisälauseketta ei voida tässä kaavoituksessa edes harkita.

Tässä vaiheessa kaavoitusta on turhaa esitellä vireillä olevaa maakuntakaavaa, koska sitä ei ole vielä hyväksytty, eikä se ole lainvoimainen. Tulemme antamaan lausuntomme ensi keväänä myös vireillä olevaan maakuntakaavaan ja vaadimme pitäytymistä 3. vaihemaakuntakaavan tv-1 alueessa tai jopa poistamaan sen kokonaan uudesta kaavoituksesta, jotta maakunnallisesti merkittävää Kalajokilaakson kulttuuriympäristöä ja meidän omaa kotiamme paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä sekä luontoa suojellaan riittävästi. Vastustamme alueen kaavoitusta tuulivoima- tai teollisuusalueeksi.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mielipide tiedoksi. Kiitetään parannusehdotuksista. Kaavaselostukseen korjataan ja päivitetään tietoja mahdollisuuksien mukaan.

Hankkeessa on toteutettu YVA-lain (252/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointi, jossa on arvioitu hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia hankealueella ja sen ulkopuolella ihmisiin, ympäristön laatuun ja tilaan, maankäyttöön ja luonnonvaroihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Vaikutusten arviointia hyödynnetään kaavan laadinnassa. Suomessa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) (1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki) ohjaa alueiden käyttöä. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset (MRL 9 §).

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat pääosin tuulivoimaloiden alueelle (tv-1). Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa (MRL, 32 §). Tarkentuvan suunnittelun periaatteiden mukaisesti maakuntakaava

tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavassa esitettyä rajausta on mahdollista täsmentää tarkemmassa suunnittelussa.

3.13 Mielpide 13

Vastustan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitusta.

Vaadin kiinteistöni (X) poistamista kaavoituksesta.

Kaavoittajan vastine:

Kirjataan mielpide tiedoksi.